כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים

הַמַּאֲמָר
הַשְּׁבוּעִי

מִי יִתֵּן כְּאָח לִי

אדמו"ר הזקן

שבוע פרשת תרומה

שבת שקלים

הַמַּאֲמָר
הַשְּׁבוּעִי

מאמר

מִי יִתֵּן פְּאָח לִי

האדמו"ר הזקן

שבוע פרשת תרומה

שבת שקלים

בע"ה

"משנכנס אדר מרבין בשמחה" - שמחה של תורה, שמחה של "יינה של תורה", **"נכנס יין יצא סוד"** - שמחת סודות ופנימיות התורה ואנחנו פותחים במאמר **פלאי ומבסם** שמשנה מבט ומעורר את הלב.

השבוע נלמד את מאמר **"מי יתנך"** של **אדמו"ר הזקן** מתורה אור פרשת תרומה.

"מי יתנך כאח לי יונק שדי אמי" - זוהי **בקשה תמוהה אותה מבקשת כנסת ישראל**, שהקב"ה יהיה 'אח' שלה ויקבל מאיפה שאנחנו מקבלים...

המאמר פותח בלהבין כיצד היתה מדרגת **אחים** בזמן שבית המקדש היה קיים, ומתוך כך נקבל **ביאור ארוך וחסידי לכרובים** והיחס שהם מבטאים בינינו לקב"ה.

לאחר מכן נבין את הפסוק "מי יתנך" על כל חלקיו – בקשת כנסת ישראל להיות 'אח' לה' למרות חורבן הבית. זה קורה על ידי לימוד התורה, וכך גם נלמד על **מעלתה של תורה שבעל פה**.

חידוש מעניין הוא שאדמו"ר הזקן מסביר על מעלת הקשר והאחוה עם הקב"ה **דוקא ביהודים שעוסקים בעולם המעשה**, בגשמיות, כאשר בשביל להבין את זה נקבל ביאור מיוחד אודות **שבת קודש** ומה מתרחש בה על פי פנימיות התורה – **הקב"ה קונה את כל העולם לרשותו**.

*לבקשת הלומדים נוסף 'סיכום המאמר', כנסיון.

עד-לא-ידע! שנזכה לגילוי אלוקות בנפשינו מתוך עמל ויגיעה ושמחתה של תורה!

חודש טוב ומבורך!

חברי המערכת:

מנחם רוזנצוויג

אחיה מרקוביץ'

אביעד בר-לוי

תוכן:

"מי יתנך" - מבואר ..... ג
מהלך המאמר ..... כא
"מי יתנך" תורה אור פרשת תרומה ..... כג
נקודה למחשבה ..... לא

"מי יתנך"

(תורה אור פרשת תרומה)

מבואר

> **מי יתנך כאח לי וגו'. זהו בקשת כנס"י** [כנסת ישראל] **להקב"ה על זמן הגלות שבזמן שבהמ"ק** [שבית המקדש] **הי' קיים נקראו ישראל אחים למקום כמ"ש** [כמו שכתוב] **למען אחי ורעי כו' וכתיב אח"כ למען בית ה' אלקינו כלומר אימתי נק'** [נקראים] **אחים בזמן שבהמ"ק קיים ולפיכך מבקשת עכשיו מי יתנך כאח לי כו'**

כנסת ישראל אומרת לקב"ה בשיר השירים "מי יתנך **כאח לי** יונק שדי אמי אמצאך בחוץ אשקך גם לא יבוזו לי". הבקשה הזאת היא בקשת כנסת ישראל בזמן הגלות, שכן כאשר המקדש היה קיים, עם ישראל נקראים כבר '**אחים** למקום'. כמו שאומר גם הקב"ה "למען **אחי ורעי**... למען **בית ה'** אלוקינו", ורואים מכאן שבזמן אשר ישנו 'בית אלוקינו' אז הקב"ה קורא לכנסת ישראל "אחי".

לכן, היום, כשאין בית המקדש קיים כנסת ישראל משתוקקת ומבקשת "מי יתנך כאח לי".

- אם כן צריך להבין מהי המשמעות בכך שאנחנו היינו 'אחים' בזמן שביהמ"ק היה קיים, ומה אנו מבקשים בבקשת "מי יתנך כאח לי וכו'".

א. איך הקב"ה הוא 'אדם'?! התורה היא 'אדם'

> **והענין דהנה בכרובים שהיו בבהמ"ק כתיב ופניהם איש אל אחיו. והנה כתיב ועשית שנים כרובים כו' כרוב א' מקצה מזה כו'.**

אודות הכרובים (המסמלים את הקשר והיחס בין ישראל לאביהם שבשמים) נאמר "ופניהם איש אל **אחיו**", והיינו שהם מבטאים את הקשר בבחינת 'אחים' לקב"ה.

כמו כן נאמר בכרובים "ועשית שנים כרובים כו' כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה", וצריך להבין את המשמעות הפנימית של כך.

אם כן עלינו להבין מהו עניין ה'כרובים':

> **וענין הכרובים יובן ע"פ** [על פי] **מ"ש** [מה שאמרו] **רז"ל** (חגיגה י"ג ב) **היינו פני כרוב היינו פני אדם אפי רברבי ואפי זוטרי.**

בפסוקים מבואר כי במרכבה היו גם "פני אדם" וגם "פני כרוב". הגמרא שואלת מהן 'פני כרוב'? ועונה כי זהו 'פני אדם'. אך שואלת על כך הגמרא כי לא יתכן שה'כרוב' הוא 'אדם' שאם כן אלו אינן 'פנים' שונות! ועונה על כך הגמרא, ש'פני אדם' היינו 'אפי

רברבי' – פנים גדולות של אדם מבוגר, ו'פני כרוב' היינו 'אפי זוטרי' – פנים קטנות, פנים של תינוק. אז אם כן, הכרובים אלו 'פנים קטנות' ועלינו להבין מה הכונה בכך.

> **דהנה כתיב ועל דמות הכסא דמו' כמראה אדם וצ"ל** [וצריך להבין] **שהרי אין לו דמות הגוף. אך הענין שהתורה נק' אדם כמ"ש זאת התורה אדם וכתיב וזאת תורת האדם.**

הפסוק המתאר את המרכבה של הקב"ה מציין כי – "ועל דמות הכסא" – היינו המרכבה – "דמות **כמראה אדם**". לכאורה הדבר תמוה, כיצד יתכן שהקב"ה הוא "כמראה אדם"?! הרי "אין לו דמות הגוף"!

אלא שהכונה בכך היא לתורה הנקראת "אדם", כפי שנדרש הפסוקים "זאת התורה – אדם (כי ימות באהל כו')", וכן "זאת תורת האדם" – התורה הזאת היא תורה המבטאת ומסבירה את ה'אדם'.

מדוע התורה נקראת 'אדם'?

> **והפי' הוא כי הנה ארז"ל כל התורה כולה שמותיו של הקב"ה ובזהר נק' הע"ס** [העשר ספירות] **רזא דשמא קדישא. והענין שהוא עד"מ** [על דרך משל] **כמו שם האדם שנק' אברהם או יעקב עד"מ הרי אין זה נוגע למהותו ועצמותו שעצמותו ומהותו של האדם הוא השכל ומדות שלו שהן שייכים בו גם כשהוא בפ"ע** [בפני עצמו] **משא"כ** [מה שאין כן] **שמו אינו צריך לו כשהוא לעצמו ואינו אלא בחי' חיצוניות שלו שעי"ז** שעל ידי זה] **פונה לקוראו בשמו. כך לגבי א"ס** [אין סוף] **ב"ה** [ברוך הוא] **אפי' הח"ע** [החכמה עלאה] **ואצ"ל** [ואין צריך לומר] **המדות עליונות אינן ערך כלל למהותו ועצמותו ית' שמהו"ע** [שמהותו ועצמותו] **ית' מרומם ומתנשא מגדר בחי' חכמה, והתהוות ע"ס נק' רזא דשמא קדישא שהוא רק בחי' הארה בעלמא שאינו נוגע להעצמות.**

הביאור בכך הוא, שחז"ל אמרו שכל התורה היא שמותיו של הקב"ה. כמו כן, הזהר אומר שעשר הספירות בעולם האצילות הן "רזא דשמא קדישא" – סוד השם הקדוש. [אם כן כנראה שהתורה ועשר הספירות קשורות והן חד, כפי שיבואר להלן].

מהי הכונה בכך שיש לקב"ה 'שם'? כמו שמו של האדם, שהוא אינו שייך כלפי עצמו, אלא הוא מבטא את היחס שלו כלפי הזולת. המדות, השכל, המחשבות וכו' של האדם הם מגדירים את אופיו העצמי, ובשבילם אין צורך ב'שם' של האדם – גם לולי השם האדם היה מרגיש וחושב דברים. השם נועד בשביל שהזולת יוכל לקרוא ולפנות אל האדם, והוא בעצם ה**חיצוניות** (הפניה **לחוץ**) שלו.

כמו כן, 'שמותיו' של הקב"ה – עשרת הספירות – הן לאין ערוך מהאין-סוף עצמו. אפילו ה'חכמה עילאה' – ראשית העשר ספירות – וקל וחומר שהספירות התחתונות יותר. עצמותו ומהותו של הקב"ה היא מרוממת ולא בערך כלל לבחינת 'חכמה'.

לפיכך התהוות עשרת הספירות מהקב"ה היא כמו 'קריאת שם' לקב"ה – פנייה כלפי חוץ, העולמות – 'רזא דשמא קדישא', שאינו נוגע בכלל לעצמות.

> **והנה כתיב הוי"ה בחכ'** [בחכמה] **היינו שגילוי הארה זו שהוא בחי' שם הוי' כמ"ש אני הוי"ה הוא שמי הוא בבחי' חכמה וע"י החכמה נמשך אא"ס** [אור אין סוף] **ב"ה בכל הט"ס** [התשעה ספירות] **וכמ"ש הטעם בתני'** [בתניא] (פל"ה בהג"ה) **ולכן נק' החכ' אדם ונק' אדם הראשון ובזהר נק' אדם קדמאה כי ראשית חכמה כתי'** [כתיב] (וכמש"ל פ' יתרו בד"ה להבין ענין האבות)

אמנם הפסוק אומר "הוי' בחכמה". פסוק זה נדרש בחסידות כי שם הוי' – ה'שם' הפנימי של הקב"ה, "אני הוי' הוא שמי" – שורה ומתגלה בחכמה דאצילות.

על ידי שהקב"ה מתגלה בחכמה דאצילות – נמשכת החיות לכל שאר הספירות של עולם האצילות המקבלות חיותן מהחכמה[1]. לכן החכמה נקראת 'אדם הראשון', 'אדם קדמאה' – כי "ראשית חכמה", היא ההתחלה של גילוי אור ה' בכל עשר הספירות (הנקראות 'אדם', כפי שיתבאר כעת).

> **כי הוא כמו עד"מ בהתפשטו' והמשכת אור וחיות מהנשמה בגוף שגילוי כללות החיות הנמשך מהנשמה מאיר ומתלבש במוחין שבראש וע"י המוחין נמשך אח"כ הארה לכל אבר כפי מזגו ותכונתו השייך לו וכמבואר בתני'** (פנ"א) **נמצא המוחין הם כללות החיות של האדם כך הוא עד"מ למעלה שגילוי כללות האור מא"ס ב"ה נמשך ומתלבש בחכמה וע"י החכמה נמשך ומתלבש האור בכל הט"ס** (ומזה יובן מש"ל פ' יתרו בד"ה זכור דאיהו וחיוהי חד קאי על התלבשות אא"ס בבחי' חכמה משא"כ התלבשותן במדות נק' איהו וגרמוהי חד) **וע"כ** [ועל כן] **אורייתא דמחכמה נפקת נק' אדם** (ועמ"ש על הזהר ר"פ תולדות (קל"ד ב) ובספר הדרת מלך (דע"ט ב') ורמ"ח מ"ע הם רמ"ח האברים ושס"ה ל"ת שס"ה גידים וגדול תלמוד שמביא לידי מעש' כי מהמוחין נמשך האור לכל אבר כנ"ל) **וזהו אורייתא מתקשראה בקוב"ה.**

זאת בדומה לחיות האדם (הגבול, כמו הספירות) מהנשמה (הבלי גבול, כמו האין-סוף): כללות הארת הנשמה קודם כל מתלבשת במח ומשם היא שולחת חיות פרטית

---

[1] הסבה לכך היא כמבואר בתניא פרק ל"ה בהגה"ה: "הֵיְנוּ מְשׁוּם שֶׁאֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא, הוּא אֶחָד הָאֱמֶת, שֶׁהוּא לְבַדּוֹ הוּא וְאֵין זוּלָתוֹ, וזוהי מדרגת החכמה כו'". והיינו, שאור אין סוף, לפני התהוות השמות הוא "אין עוד מלבדו" לחלוטין, ולא יתכן ליצור משהו שיקבל חיות ויתייחד איתו אם לא שהוא מכיר בכך לחלוטין – הוא עומד בטל לנוכח מציאות זו – וזוהי מדרגת החכמה, 'כח-**מה**' כח להיות בטילה לנוכח המציאות האמיתית ('אחד האמת').
אם נשתמש במשל ה'שם', לא יתכן שיהיה 'שם' לאדם באם הוא לא בא לבטא את האישיות של האדם בלבד. שכן אם תקרא לי 'אברהם' ואני לא אפנה אליך – זהו לא 'שמי', מהות השם הוא זה שהוא בטל ומבטא אך ורק אותי, וזוהי המהות של ספירת החכמה.

לכל האברים, כל אחד לפי מהותו. כפי שרואים בגשמיות שכל האברים מתפקדים לפי הוראות המח.

כמו כן התלבשות כללות האור אין סוף בספירות, דוגמת האדם, היא על ידי ה'ראש' – ספירת החכמה, ומשם נמשכת חיות פרטית לכל אחת מהספירות התחתונות יותר.

לכן התורה ש"מ**חכמה** נפקת (-יצאה)" נקראת 'אדם', משום שהיא כללות החיות של כל ה'אדם' העליון – עשרת הספירות של עולם האצילות (וממנה נמשך החיות לכל האיברים – לכל תרי"ג מצוות הכתובות בתורה, שהן כנגד רמ"ח איברים ושס"ה גידים הרוחניים).

זוהי גם הכוונה במאמר הזהר "אורייתא מתקשראה (-מתקשרת) בקודשא בריך הוא", שכן היא ספירת החכמה בה הקב"ה, אור אין-סוף, מתלבש ושורה.

> **והנה בחי' אדם זה נק' אדם הגדול ואפי רברבי כי חכ' עלאה הוא בחי' א"ס וכמ"ש ולתבונתו אין חקר שהוא היודע והוא הדעה כו'**
>
> (ועיין בר"ח פ"א משער היראה דגדול מורה על גדלות התפשטות האור בבחי' א"ס כו'):

בחינת 'אדם', של חכמה דאצילות, נקראת "אדם הגדול" ו"אפי רברבי" הנ"ל. והיינו, שמכיוון שאור אין סוף מתלבש בה, הרי היא מקושרת בו לחלוטין, וכמו שאומר הרמב"ם (ובחסידות מבואר שזה מאפיין את עולם האצילות) כי "הוא היודע והוא הדעה וכו'".

לפיכך חכמה דאצילות ('חכמה עילאה') היא גם בבחינת 'אין סוף' כמו האור – מחמת ההתקשרות בו – והיא 'גדולה' במובן שהיא מתפשטת לאין שיעור. היא 'אדם גדול', דמות של אדם המבטאת את גדלות האין סוף.

ב. מהם הכרובים? היחס בין הקב"ה וישראל

> **אך זהו התורה כמו שהיא למעלה וכדי להיות המשכה מבחי' ח"ע להתלבש בתורה דבריאה** (שהיא התורה שלפנינו כי תלמוד בבריאה כו') **צ"ל** [צריך להיות] **ע"י צמצום. וזהו שארז"ל צמצם שכינתו בין בדי ארון. כי מפני שמשם הקול מדבר למשה הוא ע"י שצמצם כו' ובחי' זו נק' כרוב אפי זוטרי בחי' אדם הקטן כמשל הקטן שהגילוי במוחין שלו מצומצם יותר מבאדם הגדול.**

אך, 'אדם גדול' ו'חכמה דאצילות' שהיא התורה – זוהי רק התורה כפי שהיא למעלה, מצד הקב"ה. אך בשביל שהחכמה הזאת תוכל להתגלות אלינו, להתלבש ולהתגלות בתורה (חכמה) של עולם הבריאה, הקב"ה צריך לעשות צמצום [וזוהי התורה אותה אנו לומדים שהתלבשה הטעמים שכליים שמובנים לנו, ולכן מבואר בקבלה כי לימוד הגמרא – שעיקרו סברות וטעמים – הוא שייך לעולם הבריאה].

כפי שעשה הקב"ה בארון הברית (בו אנו עוסקים) "**צמצם** שכינתו בין בדי ארון", בשביל לגלות את שכינתו יתברך בתחתונים – בדיבור אל משה – ה' יתברך עשה 'צמצום'.

הבחינה הזאת בה הקב"ה יורד ומצטמצם בשביל להתגלות אלינו היא ה'כרוב', "אפי זוטרי", פני תינוק הנ"ל. והיינו שזה אותו 'אדם' שלמעלה שירד אלינו ה'קטנים' ומתגלה ב'קטנות' השייכת אל מציאותינו הדלה (כמו ילד קטן שהמחשבות שלו יותר קטנות מאדם גדול).

> **וזהו כרוב א' מקצה מזה שהוא המשכה מלמעלה למטה** (וכמ"ש מקצה השמים מוצאו כו'. ושמש היינו בחי' תורה ע' בזהר תרומה (קל"ז)) **להיות מקור ושרש להמשכת האור בבי"ע** [בבריאה יצירה עשיה]. **וכרוב א' מקצה מזה הוא כדי להיות ירידה זו הוא ע"י אתעדל"ת** [אתערותא דלתתא] **בק"ש** [בקריאת שמע] **למסור נפשו בא'** [באחד] **ואהבת.**

כעת מבואר מהי משמעות שני הכרובים – הפנים הקטנות: "כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה" – הכרוב ב'קצה' העליון הוא מגלם את הכח של הקב"ה להיות 'אדם קטן' ולהתקשר בנו; והכרוב ב'קצה' התחתון – המוציא את הכח של ה' להתגלות אלינו אל הפועל – מגלם את הפניה וההתעוררות שלנו מלמטה להתמסר לה' בקריאת שמע: "למסור נפשו באחד" וכן ב"ואהבת... ובכל נפשך":

> **והיינו ע"י שמע ישראל להתבונן איך הוי' אחד אני הוי' לא שניתי רק שאמר והי' העולם כי הוא צוה ונבראו כו' וכולא קמי' כלא חשיב. ולכן ע"י התבוננות זו יבא למס"נ** [למסור נפשו] **להיות ועמך לא חפצתי. ולכן נק' כנס"י כלה לשון כלות הנפש ממטה למעלה. וזהו בחי' הכרוב מקצה מזה לעלות מבי"ע ליכלל באוא"ס** [באור אין סוף] **לאסתכלא ביקרא דמלכא. וזהו עינינו נשואות אל ה'** (ונק' שמור לנוק' עמש"ל בד"ה זכור את יום כו'). **ועי"ז** [ועל ידי זה] **כמים הפנים נמשך מלמעלה ג"כ** [גם כן] **עיני ה' אלקיך בה כו'.**

המסירות והפניה שלנו לקב"ה בקריאת שמע נובעת מההתבוננות (השמיעה הפנימית שלנו" – "שמע ישראל") ש"הוי' אחד". היינו בכך ש"אני הוי' לא שניתי", הקב"ה לא השתנה מהאין סופיות שלו וממציאותו הבלעדית גם כאשר נברא העולם, אלא כל העולם הוא רק כ'דיבור' בעלמא, "הוא ציוה ונבראו" – ולכך "כולא קמיה כלא חשיב" [לפניו הכל נחשב כלא], שהרי קיימת אך ורק מציאותו הבלעדית.

התבוננות זו מולידה רצון להכלל במציאותו הבלעדית של הקב"ה ו'מכלה' את המציאות הנפרדת שלנו, "מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ" – אני לא רוצה שום דבר, לא בשמים ולא בארץ אלא רק להיות 'עמך'[2]; ולכן כנסת ישראל נקראת 'כלה', מלשון 'כלות הנפש' שלה ממציאותה התחתונה להכלל ולהתייחד עם הקב"ה.

---

[2] וכמסופר על אדמו"ר הזקן: "וכך היה נשמע הלשון ממורינו ורבינו נ"ע בדביקותו, שהיה אומר בזה הלשון: 'איך וויל זע גאר ניסט, איך וויל ניט דאיין גן עדן, איך וויל ניט דאיין עולם הבא כו', איך וויל מער ניט אז דיך אליין" ("אינני רוצה מאומה, אינני רוצה את הגן-עדן שלך, אינני רוצה את העולם הבא שלך כו', רוצה אני אותך בעצמך")

זהו ה'כרוב' שלנו, המבטא את הרצון לעלות מהעולמות הנפרדים (בי"ע) ולהכלל בה' "עינינו נשואות אל ה'", הריכוז והבקשה שלנו היא את הקב"ה.

כאמור, כרוב זה מעורר את ה'הכרוב' שנמצא ב'קצה' השני להתגלות "כמים הפנים לפנים" – כך שהקב"ה מתגלה אלינו, כנסת ישראל, ושם את עיניו ורצונו בנו, "עיני ה' אלוהיך בה מראשית שנה עד אחרית שנה"[3].

> **וזהו ועשית שנים כרבים כו'** (ועמ"ש ע"פ שיר השירים מענין פי' חתן וכלה וע"פ לבבתני. ועיין בזהר פ' בלק דקפ"ז ענין דאזעירת גרמה כו') **מן הכפרת תעשו את הכרבים הוא בחינת סוכ"ע** [סובב כל עלמין] **שמקיף לשניהם בשוה** (וכמש"ל שאא"ס ב"ה למעלה מעל' אפי' מבחי' ח"ע וכ"ש מבחי' כרובים ואפי זוטרי. ועמ"ש ע"פ כי על כבוד חופה ענין ב' בחי' כבוד והחופה ומקיף שעליהם. וזהו ענין ב' הכרובים והכפרת):

כעת מובנת המשמעות הפנימית מה הכונה: "ועשית שנים כרובים", שתעשה פה שני 'פנים קטנות' הממחישות את הקשר בין הקב"ה לישראל. כרובים אלו "מן הכפרת תעשו את הכרובים" – הם נעשים מאותו חומר המהווה ומאחד אותם לכדי מקשה אחת, והוא הבחינה של 'סובב כל עלמין' שהוא למעלה משניהם (הקב"ה כפי שהוא מתגלה ושורה בעולמות, וכנסת ישראל) ולכן בכחו לאחד אותם (כמו שחתן וכלה הכח המאחד אותם הוא החופה שמקיפה את שניהם בשווה, וברוחניות זהו גילוי אור הסובב שהוא הרצון ליחוד החתן והכלה – משפיע ומקבל – ללא מעלה אחד על השני).

- לאחר שהבנו מהם הכרובים, ממשיך אדמו"ר הזקן ומבאר עבודתן של הכרובים:

ג. עלות הכרובים להתייחד עם הקב"ה – מתפילות ישראל

> **והנה כתיב והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה כו' ואית' בזהר פ' אחרי** (דנ"ט ע"א) **ובויחי** (דדכ"ח סע"ב) **תלת זימנין ביומא כו' אינון מגרמייהו סלקין גדפייהו כו'. ופי' הרמ"ז שם דהיינו בשעת ג' תפלות שבכל יום דהיינו שבכל עת התפלה מג' תפלות הנ"ל הם עולים מבי"ע למעלה באצי'** [באצילות] **וזהו סלקין גדפייהו שהוא ע"י התעוררות האהבה ויראה שבישראל שאהוי"ר** [שאהבה ויראה] **נק' גדפין ופרחא לעילא** (ועמ"ש הרמ"ז פ' אחרי שם מענין בכנפיהם ועיין בזהר פ' בלק (דר"ד ע"ב) נהורא קדמאה כו' כנפים עלאין ונהורא קדמאה הוא רב חסד. ובעבודת ה' היא האהבה רבה שלמעלה מהשכל. ועמש"ל פ' יתרו בענין האבות הן הן המרכבה וזהו ענין שהכרובי' סוככים בכנפיהם על הכפרת שבו הלוחות והתורה)

הפסוק מצווה כי "והיו הכרובים פֹּרְשֵׂי כנפים למעלה". מדייק הזהר מכך שכתוב שהם "**פֹּרְשֵׂי** כנפים" פועלים זאת, ולא '**פְּרוּשֵׂי** כנפים' כמצב סטטי – כי בשלשה זמנים

---

[3] על אף שפסוק זה נאמר אודות **ארץ ישראל** ("ארץ אשר... תמיד עיני ה' אלהיך בה כו'"), מבואר בחסידות כי כל דבר הקיים בעולם הרי הוא קיים בשלשה מימדים מתאימים: עולם שנה ונפש (מקום, זמן, וחויה). לאור זאת מבואר בחסידות שכנסת ישראל היא ה'ארץ העליונה', וב'אפי זוטרי' נשמות ישראל וארץ ישראל, הן אותו דבר, רק שהארץ בבחינת מקום וישראל בבחינת נפש (חויה). על כן כאשר "עיני ה' אלוהיך כו'" בארץ ישראל הרי הדבר נכון גם בעם ונשמות ישראל.

בכל יום הכרובים היו פורשים את הכנפיים שלהם. הרמ"ז ביאר כי שלשת הזמנים הללו הינם הזמנים של שלשת התפילות שישראל מתפללים בכל יום. בזמנים אלו הכרובים עולים מהעולמות הנבראים שהם מציאות לעצמם - בריאה, יצירה ועשיה - לעולם יחוד ה', עולם האצילות.

זהו המבואר כי העליה מתרחשת בהתרוממות הכנפיים, שכן מבואר בקבלה ש**כנפיים** היינו 'אהבה ויראה' ה**מעלות ומעיפות** את היהודי והמצוות שהוא מקיים לעולמות העליונים - ועיקר הזמן להתעוררות אהבה ויראה אצל היהודים היא בעת התפילה.

> **ואז נקראים אדם הגדול ואפי רברבי כיון שעולי' לאצי' אשר איהו וחיוהי וגרמוהי חד בהון ולכן תפלה הוא ל' [לשון] חבור כמו נפתולי נפתלתי. ובלשון המשנה התופל כלי חרס שמתחברים במקורם שבעולם האצי'. וכן בעבודת ה' היא התקשרות ודבקות הנפש בשרשה** (וכמ"ש בד"ה יונתי)

בעת הזאת הכרובים עצמם - הפנים הקטנות - נקראים 'אפי רברבי', פנים גדולות, מכיוון שהם עולים לעולם האצילות. כאמור עולם האצילות הוא ה'אדם הגדול', בו האור אין סוף שורה ומתייחד (כמו כחות הנפש של האדם שהם חלק ממנו ממש), "איהו וחיוהי (-הוא והאורות שלו) איהו וגרמוהי (-הוא והכלים שלו) חד בהון (-אחד בהם)", ואם כן בעת שה'אדם הקטן' עולה לשם, נהיה גם הוא 'אדם גדול'.

לכן 'תפלה' נקראת בשמה, והיינו משום שבלשון הקדש לתפול דברים היינו לחבר אותם: כפי שאומרת רחל בקריאת השם לבן שפחתה נפתלי "נפתולי אלהים נפתלתי" והיינו שהיא התחברה הרבה חיבורים[4], ובלשון המשנה "התופל כלי חרס" - המחבר משהו לכלי חרס.

כך היא התפלה שמהותה היא החיבור לקב"ה - יחוד הכרובים עם עולם האצילות, ואצל היהודי היינו ההתקשרות והדביקות (חיבור) שלו עם הקב"ה.

> **ולכן יש להכרובים כנפים לעופף למעלה לאצי' כו' ועי"ז פניהם איש אל אחיו ששם הם מיוחדים פב"פ [פנים בפנים] וכמו במ"ת [במתן תורה] דכתי' פב"פ דבר ה'** (ע' ענין זה בד"ה ואהי' אצלו אמון) **ולכן נק' אחים וזהו למען אחי ורעי אדברה נא שלום. שלום היינו חבור והתקשרות ב' הכרובים כו'** (ועמ"ש הרמ"ז פ' אחרי על הזהר (דנ"ט ע"ב) והנה נקראים אחים כו' דהיינו שכנס"י מקבלת מוחין מחו"ב עלאין שהם בחי' אדם הגדול כנ"ל שלא ע"י התלבשות בבחינת כרוב וזעיר אנפין כו'. ועיין בע"ח שער ל"ה פ"ב המדרגה הששית כו'. ולכן היו אז חכמים גדולים ונבואה ורוה"ק בישראל):

כאשר ישנה 'פרישת הכנפיים' של הכרובים - עלייתם לעולם האצילות, ממשיך הפסוק ומתאר כי "והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת

[4] ראה במפרשים בשינוי הפירושים, האם זה עם לאה, או עם יעקב וכו'.

ופניהם איש אל אחיו" – ישנו יחוד פנים פנים[5]. דוקא כאשר הכרובים עולים ממציאותם ה'קטנה' ומתייחדים בקב"ה, הרי היחוד ביניהם שלם מתוך רצון הדדי כבמתן תורה "פנים בפנים דבר ה' עמכם" (כשאני מדבר איתך עם הפנים אני מראה שאני חפץ בך).

לכן בשעה שהיה בית המקדש קיים והיו הכרובים (הקב"ה כפי שהוא פונה אלינו, ונשמות ישראל) שעלו והתייחדו בעולם האצילות הרי ישראל נקראו "אחים למקום". שכן היתה אחוה ויחוד פנימי "למען **אחי** ורעי אדברה **שלום בך**" – כשנכללים 'בך' בקב"ה, היה אז 'שלום' מוחלט בין הקב"ה לישראל, ונקראים "אחי"[6].

ד. "מי יתנך כאח לי" – אחוה עם הקב"ה בלימוד תורה שבע"פ

> **אבל משחרב בהמ"ק ונגנזו הכרובי'** (שנסתלקה בחי' ההארה מאצי' הנק' אפי זוטרי שהי' מאיר למטה ממש בעשי' לשרשו ומקורו באצילות וז"ש בגמ' (ר"ה דל"א) ומכרוב לכרוב כו') **ולכן זאת היא בקשת כנס"י מי יתנך כאח לי כמו שהי' בזמן בהמ"ק שהיו בבחי' אחים וגם פניהם איש אל אחיו.**

אבל לאחר שחרב ביהמ"ק, ואין כרובים – פניה של הקב"ה פה בעולם להתייחד איתנו הרי באופן הפשוט איננו 'אחים' לקב"ה.

לכן מבקשת כנסת ישראל: "מי יתנך כאח לי" – שנהיה אחים ביחוד פנים בפנים כמו בזמן הבית. כיצד זה יתכן?

> **והיינו ע"י עסק התורה. וכמארז"ל משחרב בהמ"ק אין לו להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה.** (עיין תניא פנ"ג ועמש"ל בד"ה רני ושמחי מענין פי' לא זז מחבבה עד שקראה אחותי) **וזהו יונק שדי אמי שהוא בחי' תושבע"פ** [תורה שבעל פה] **שהוא בחינת גילוי חכמתו ורצונו ית' ממש**

על ידי עסק התורה, וכפי שאומרת הגמרא "משחרב בית המקדש אין לו להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה" – המפגש והיחוד עם הקב"ה קורה בלימוד בתורה. זהו המבואר בהמשך הפסוק "מי יתנך כאח לי **יונק שדי אמי**": השפע שהאמא של כנסת ישראל – אמא עילאה (ספירת הבינה) – נותנת ומזינה את נשמות ישראל היא תורה שבעל-פה, שכן היא 'מולידה' את התורה שבכתב – דבר ה' – ומגלה אותה בפרטי

---

[5] ראה בהערה הבאה בביאור הקשר של 'אחים'. ולאור זאת יובן מדוע דוקא אצל בקשר בבחינת 'אחים' יתכן יחוד 'פנים בפנים', והיינו שכאשר ישנו שוויון בין בני הזוג מכח השראה עליונה יותר, יכול להיות **רצון** מלא אחד אל השני מצד עצמו ולא מצד איזשהו '**צורך**' (אמיתי וחיובי), אחד בשני [השפעה של אחור (ולא פנים) היא כמו הכרח, 'אני **צריך** לתת לך'].

[6] קשר של אחים הוא קשר 'שיווני', שניהם עם יחס שווה כלפי ההורים. זאת בניגוד לאיש ואשה שבמצבם הפשוט האשה היא 'מקבלת' את השפע מהמשפיע, האיש, כך שהיא כביכול 'מתחתיו' והיא מקבלת מהאור הרוחני והשפע הרוחני שבעלה ניזון ממנו שהוא מעניק לה.
שני הכרובים הם כמו איש ואשה (כמו שאומרת הגמרא בב"ב צט. וברשב"ם שם), וזהו היחס של האור האלוקי היורד להשפיע (-איש, 'אדם קטן') לנשמות ישראל (אשה) את אורו, אור ה' שהוא מקבל ממנו בעצמו (מה'אדם גדול'). כאשר הכרובים עולים ומתייחדים בעולם האצילות – הרי גם כנסת ישראל מיוחדת ב'אדם הגדול', אור ה' העליון, ובכך היא 'משתווה' לזכר שהיא מקבלת את האור שגם הוא מקבל ישירות. לפיכך בעלייתם באצילות הם נקראים 'אחים'.
זהו המבואר בהערה כאן: "...דהיינו שכנס"י מקבלת מוחין מחו"ב (-חכמה ובינה) עלאין שהם בחי' אדם הגדול כנ"ל שלא ע"י התלבשות בבחינת כרוב וזעיר אנפין כו'...".

המציאות והשכל שלנו. נמצא שהיא 'בחינת גילוי חכמתו ורצונו ית' ממש' – על ידה מתגלה לנו התורה שבכתב – חכמה.

> (והרי א"כ האדם המשיג ההלכה תופס ומשיג חכמתו ית' ממש אשר הוא היודע והוא הדעה כו'. לכן נק' עי"ז בחי' אחים שמקבלים שניהם ממקור א' שהוא מבחינת חו"ב עלאין דכמו שז"א מקבל מוחין מאו"א. כך העוסק בתורה משיג בחינת חכמתו ובינתו ית').

ראה בהערה[7].

> **וזהו שנק' התורה חלב כמ"ש לכו שברו כו' יין וחלב. כמו שעד"מ** [שעל דרך משל] **הולד בלידתו הוא בתכלית הקטנות וע"י יניקתו חלב האם מתגדלים אבריו וגם נשלמו בו מוחין דיניקה. שלכן מתחיל לדבר ולילך כו'. וכך הנשמות קודם בואן לעוה"ז** [לעולם הזה] **היו תחלה בבחי' עבור בבחינת מלכות אימא תתאה וזהו חי ה' אשר עמדתי לפניו וירידת הנשמה משם בבי"ע להתלבש בגוף נק' בשם לידה. וזהו אני היום ילדתיך והתורה שלומד בעוה"ז נק' חלב שמגדיל בחי' רמ"ח אברי הנשמה שהם ט"ס טפ"ט** [תשע פעמים תשע] **כו'** (כמ"ש ע"פ חכלילי כו') **ולכן אמרו רז"ל אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו שעי"ז נעשית הנשמה בבחי' גידול יותר במעלה הרבה מכמו שהיתה תחלה בירידתה שנק' בשם לידה שע"י שינק משדי אמו הוא בחינת ותלמודו בידו נעשה בה הגדלה הרבה כו'** (ועמ"ש ע"פ בהר סיני מענין פי' ותלמודו בידו):

זאת הסבה שהתורה נקראת 'חלב', וכמו שאומר הנביא "הוי כל צמא לכו למים... לכו שברו בלוא כסף ובלוא מחיר יין **וחלב**" – וכוונתו היא ללימוד התורה:

תינוק שנולד, הוא מאד קטן, אך על ידי שהוא יונק את חלב אימו הוא גדל ומתפתח – ואף במח ישנה התפתחות, עד שמכח היניקה הוא לומד ללכת ולדבר וכו'.

כך גם הנשמה. לאחר שבהתחלה היתה ב'עיבור' בתוך 'אמא תתאה', מלכות דאצילות, כנסת ישראל – "חי ה' אשר עמדתי לפניו" – הנשמה עמדה ממש לפני ה' שכן היא היתה כלולה במלכות דאצילות, המיוחדת בקב"ה כנ"ל; ואם כן ירידתה לגוף הרי היא 'לידה' ויציאה מרחם האם, "אני היום ילדתיך".

---

[7] אם כן, מכיוון שתורה שבעל-פה **מגלה** את החכמה עילאה, נמצא: שהיהודי הלומד תורה – ששרשו במלכות דאצילות, כנסת ישראל – פועל כי כנסת ישראל מקבלת ישירות מחכמה-בינה של עולם האצילות, ולא דרך 'בעלה', זעיר אנפין, שהוא המשפיע לכנסת ישראל. כמו כן המדות, ה'בעל', הן מקבלות מאבא ואמא ונולדות מהן (כמו שהרגשות נולדות מהמוחין של האדם). נמצא שכנסת ישראל מקבלת גם היא מאותו 'אבא ואמא', מאותו מקום, ואם כן נהיה יחס 'שוויוני' – יחס של **אחים**.

לאחר שהנשמה נולדת, עליה 'לינוק' מזון מאמא, "תורת אמך", תורה שבעל-פה המגדילה את **רמ"ח** (248) האיברים של הנשמה[8]. זהו שאמרו חז"ל "אשרי מי שבא לכאן (אחרי 120) ותלמודו בידו", שכן הנשמה גדלה והתפתחה רבות בעקבות לימוד התורה של האדם פה בעולם הזה.

ה. איך הקב"ה 'יונק' מלימוד התורה שלנו?!

> **אך להבין איך שייך למעלה בהקב"ה להיות כאח יונק כביכול מבחי' עסק התורה של האדם למטה.**

כאמור, לאחר החורבן כנסת ישראל מבקשת מהקב"ה "מי יתנך כאח לי יונק שדי אמי" – מהתורה שאני עוסק בה. לכאורה הדבר תמוה?! איך יכול להיות שאנחנו מבקשים ש**הקב"ה** יִנק מהתורה שלנו פה למטה?! [הילד יונק מאמא, הנמוך מהעליון – לא יתכן הפוך!]

> **אך הענין כמ"ש רועה ישראל. וכתיב אחותי רעיתי פי' פרנסתי. ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים דכמו שהלחם פעולתו לחבר הנשמה עם הגוף. כך ענין פרנסה למעלה להמשיך גלוי אוא"ס ב"ה בתוך ע"ס דאצי' שנק' בשם גופין שאפי' ח"ע אין ערוך כלל לא"ס ב"ה ושיהיה נמשך ומתלבש בהם הוא ע"י עסק התורה למטה.**

אך ההסבר הוא שכמו שהקב"ה '**רועה** ישראל' – היינו מפרנס, מכלכל ומנחה את ישראל, כך שהקב"ה קורה לכנסת ישראל "פתחי לי אחותי **רעיתי** וכו'" נדרש הפסוק מלשון שכנסת ישראל 'רועה' את הקב"ה. וכמאמר המדרש "ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים".

עיקר המשמעות והצורך בפרנסה בעולמינו היא אפשרות המחיה – אוכל. כשם שהלחם הוא נותן חיות בגוף ומחבר אליו בכך את הנשמה (מי שלא אוכל הנשמה בורחת...) – כך ישראל 'מפרנסין' והיינו מחברים את האור האלוקי – אור אין סוף – באדם-'גוף' העליון, עשר ספירות של עולם האצילות (הנקראות 'גופין' בפתח אליהו). שהרי, כאמור בריש המאמר אפילו חכמה עילאה היא לאין-ערוך מאור אין סוף, והכח שהאור אין-סוף ימשך ויתגלה בהן הוא מכח לימוד התורה פה למטה.

אם כן מבואר כי אכן אנחנו יכולים להיות 'אחים' לקב"ה גם בזמן הגלות בכך ששנינו מקבלים בשווה מעסק תורה שבעל-פה.

> **וז"ש** [וזה שכתוב] **הנה אלקינו זה קוינו לו פי' שאנו המשכנו אותו בבחי' קוין דהיינו התלבשות האור בע"ס הנחלקים לג' קוין חסד דרועא ימינא כו' וכנגדם ג' בחי' תורה ועבודה וגמ"ח** [וגמילות חסדים]. **ולעתיד יתגלו כל ההמשכות לכן ואמר ביום ההוא הנה כו'.**

[8] כי ט' פעמים ט' הם פ"א. וג' פעמים פ"א – שבכל ספירה יש ג' כלים: פנימי, חיצון, תיכון – הם רמ"ג. וה' חסדים דאימא המגדילים – הם רמ"ח" (ע"ח)

זהו ביאור חדש בפסוק: "הנה אלהינו זה **קוינו** לו", שמשמעות המלה 'קוינו' היא שעשינו אותו 'קווין'. עשר הספירות, כמבואר ב'פתח אליהו', מתחלקות בכללות לשלשה קווים (תנועות הנהגה) עיקריים – ימין-חסד, שמאל-גבורה, אמצע-תפארת.

כנגד ג' קווים אלו אנחנו עובדים עבודתנו פה בעולם הזה: חסד – גמילות חסדים, גבורה – עבודה, תפארת – תורה[9]; ובעבודתנו זו אנו פועלים שאור אין סוף יתלבש בקווים – עשר ספירות דאצילות, כך שאנחנו 'מקווים' את הקב"ה.

לעתיד יתגלו כל ההמשכות שנפעלו על ידי קיום תורה ומצוות שלנו במשך הגלות, ונאמר "הנה אלוקינו **זה קוינו** לו כו".

> **אך מה שנאמר יונק שדי אמי דוקא שהוא בחי' תושבע"פ כי הנה תושב"כ** [תורה שבכתב] **נק' מוסר אביך ותושבע"פ נק' תורת אמך** (כמבואר בד"ה ביום השמיני עצרת) **כי בתורה שבכתב הכל ברמז בעלמ'. וכמו שהאב מזריע טפה כו' ועיקר גידול הוולד הוא בבטן האם. כך גילוי פרטי ההלכות על בוריין הוא בתושבע"פ והיינו דאורייתא תושב"כ מחכ' נפקת הנק' אבא. ותושבע"פ הוא בחי' בינה הנקרא אמא.**

אך מדוע נאמר דוקא "יונק **שדי אמי**", מדוע לא "תורת אביך"?

כאמור אמי מרמז על תורה שבעל פה, וזהו הנאמר בפסוק במשלי (כפי שאומר המדרש וכן המפרשים עה"פ): "שמע בני מוסר **אביך**" – תורה שבכתב, "ואל תטוש תורת **אמך**" – תורה שבעל פה.

בתורה שבכתב הכל כתוב ברמז, כנקודה הכוללת בתוכה הכל, אך לא מפורטת ולא ברורה – לא ניתן לפסוק הלכה מהמקרא... כמו שה**אבא** נותן את כללות הילד, אך עיקר גידול הולד הוא בבטן ה**אם** שמפתחת ומגלה אותו ואת כל הפרטים שבו – כך היא תורה שבעל פה הלוקחת את הכתוב בתורה שבכתב ובכח י"ג מדות שהתורה נדרשת היא מגלה ומפתחת אותה לכדי הבנה והוראת חיים יום-יומית.

לכן "אורייתא דמחכמה נפקת", החכמה נקראת 'אבא', היא תורה שבכתב; ותורה שבעל פה, המכוונת כנגד ספירה הבינה המפרטת ומגלה את מה שנתנה לה החכמה, נקראת 'אמא'.

> **והנה עיקר התגלות התענוג מהשכל הוא בבינה כשמבין הדבר על בוריו וכמ"ש בזהר ע"פ** [על פסוק] **ועבד הלוי הוא** (ובע"ח שהתגלות עתיק הוא בבינה ועמ"ש פ' לך לך גבי ה' דאברהם ובפ' ואדא ע"פ לכן אמר) **דא עתיקא כו' וזהו שנאמר יונק שדי אמי דוקא** (שהחלב הוא משעשע הולד ומענגו) **ועי"ז נמשך ממנו ית' גילוי התענוג בג"ע** [בגן עדן] **להיות נהנים מזיו כו' וקוב"ה** [וקודש בריך הוא]

[9] ראה בביאור הקבלה זו באורך במאמר השבועי 'וישב-יט בכסלו' תשפ"ה. ניתן לראות את ארכיון המאמרים באתר: did.li/mamars (ברקוד לסריקה בסוף החוברת), או לפנות למייל המובא בסוף החוברת.

> **אתא לאשתעשע עם צדיקייא בג"ע והכל ע"י עסק התורה. וכמארז"ל כל השונה הלכות בכ"י** [בכל יום] **מובטח לו שהוא בן עוה"ב** [עולם הבא] **וכמבואר באריכות באגה"ק** [באגרת הקדש] **בד"ה** [בדיבור המתחיל] **א"ח** [אשת חיל] **עט"ב** [עטרת בעלה]:

אמנם, עיקר ההתגלות של התענוג מההשכלה, הוא דוקא כאשר הוא מתפתח ומתפרט ומגיע בהבנה טובה, בספירת הבינה (שהרי כאשר רק 'מאיר לי' הרעיון, או התירוץ, עוד אין לי תענוג כל-כך, אבל כאשר אני מצליח 'לתפוס' אותו שישב לי טוב בהבנה – הרי ישנו תענוג והרחבה). כך מבאר הזהר את הפסוק "ועבד הלוי" – המכוון כנגד ספירת הבינה – ש'דא עתיקא', עבודת הלווים היא מגלה את 'עתיקא', שהוא התענוג האלוקי ה'נעתק' מהעולם.

מכח הבינה והעסק בלימוד תורה שבעל פה נמשך התענוג בלימוד, וכמו כן נמשך התענוג גם בגן-עדן ש"נהנים מזיו השכינה", והקב"ה בא להשתעשע שם עם הצדיקים – הכל מכח עסק התורה שבעל-פה. כמו שאמרו חז"ל "כל השונה הלכות בכל יום מובטל לו שהוא בן העולם הבא" – עולם התענוג, וכמו שמובאר באריכות באגרת הקודש בספר התניא הפותחת במלים "אשת חיל עטרת בעלה".

ו. "אמצאך בחוץ" – הקב"ה 'קונה' את העולם הגשמי

> **אמצאך בחוץ קאי על בעלי עסקים אע"פ** [אף על פי] **שא"א** [שאי אפשר] **להם לעסוק בתורה תמיד שיהיו בבחי' יונק שדי אמי ע"י ד' אמות של הלכה מ"מ** [מכל מקום] **עליהם נאמר דמ"מ אמצאך בחוץ ג"כ.** (להיות ג"כ בבחי' כאח לי כו' כדלקמן).

אמנם ממשיך הפסוק ואומר "אמצאך בחוץ", והיינו שגם מי שנמצא 'מחוץ' לבית מדרש – 'בעלי עסקים' שאין להם את האפשרות להיות "יונק שדי אמי" לטמון עצמם בד' אמות של הלכה. בכל זאת הוא יכול 'למצוא' את הקב"ה, גם "בחוץ".

> **והענין דהנה מצינו בהקב"ה נאמר ג"כ לשון קונה כמ"ש קונה שמים וארץ. וארז"ל חמשה קנינים קנה הקב"ה.**

ביאור העניין קשור בכך שנאמר על הקב"ה שהוא 'קונה': "קונה שמים וארץ", "חמשה קנינים קנה הקב"ה". וכפי שיבואר עניין הקנין:

> **דהנה כתיב ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת. וכל שבת נק' יום השביעי. שבת להוי'. ולכאורה איך שייך לקרות שבתות דעכשיו יום השביעי שהרי כבר עברו רבבות ימים מיום בריאת העולם עד שבתות אלו ואיך יקרא השבת יום השביעי. אך כי ששת ימים הם ששה מדות עליונות שבהם ועל ידן היו התהוות העולמות יום ראשון יהי אור בחי' החסד כו' ואח"כ**

ביום השבת הוא עליותם לשרשם ומקורם למעלה מעלה. וכך הוא ג"כ בכל שבת ושבת שבששת ימי המעשה הוא ירידת המדות בבי"ע לברר כו'. ואח"כ ביום השבת הוא עליותם ועליות העולמות שהעלייה דוקא ביום ומדה השביעית שהיא בחי' המל' (עיין פע"ח שער א' פרק ז' כי העלייה צריך להיות התחלה מלמטה כמו שמגביהים הבנין שמגביהי' מלמטה ועי"ז ממילא מתעלה כולו כו'. ועוד כי נעוץ סב"ת אני ראשון ואני אחרון כו'). **וזהו ויכלו השמים כו' לשון כלתה נפשי לכה דודי לקראת כלה כו' בואי כלה כו'**

הפסוק אומר "כי ששת ימים עשה הוי' את השמים ואת הארץ **וביום השביעי** שבת וינפש", שכן שבת היתה היום השביעי לבריאת העולם, אך גם כיום כל שבת נקראת "ויום השביעי שבת להוי' אלהיך". כיצד יתכן שלאחר כל כך הרבה ימים מבריאת העולם עדיין שבת נקראת 'יום השביעי'?! הרי היא כבר לא היום השביעי...

אלא ששת ימי בראשית בהם הקב"ה ברא את העולם, הם ששת המדות העליונות שבהן ועל ידן הקב"ה ברא את העולם: ביום הראשון "ויהי **אור**", היינו שהקב"ה בא והתפשט בבחינת **חסד**; ביום השני "ויהי **מבדיל**", היינו שהקב"ה בא וצמצם-הבדיל בין מים עליונים לתחתונים, בבחינת **גבורה** וכו' בכל הימים.

ביום השבת, הקב"ה 'שבת' והיינו כמו שכאשר אדם שובת הוא מפסיק לפעול ולהתפשט בכחותיו, כך הקב"ה שבת מלגלות ששת מידותיו המהוות את העולם והן עולות וחוזרות למקורן אצל הקב"ה.

אם כן, גם כעת בכל ששת ימי המעשה הקב"ה מגלה את מידותיו לעולמות הנבראים (בי"ע) כדי שיפעלו את הפעולות בגשמיות ויבררו את רצון ה' הטמון במציאות שלנו. כך גם 'ביום השביעי' – והיינו המדה השביעית – הקב"ה 'שובת' מידי שבוע וכל ששת המידות ופעולתן עולות ו'שבות' לקב"ה [ושביתה זאת מתרחשת דוקא במדה הכי תחתונה, מדת המלכות, משום שבשביל להרים את כל הבנין-המציאות, צריך להרים דוקא מהמקום הכי תחתון].

לכן ביום השביעי נאמר במעשה בראשית "ויכלו השמים והארץ", מלשון "כלתה נפשי", שהם 'כלים' ונכללים במקורם העליון – נכללים בקב"ה. כך גם נלמד משמעות הפיוט "לכה דודי לקראת **כלה**", "בואי **כלה**".

ולכן אומרים בברכה דמעין שבע דמעלי שבתא קונה שמים וארץ. כי הנה עליות העולמות בשבת וכל מה שנתברר בששת ימי המעשה עולה ליכלל למעלה בשבת זהו כמשל הקנין שהלוקח נותן תחלה כסף להמוכר ועי"ז מקבל אח"כ החפץ שקונה לרשותו. כך ע"י ירידת המדות עליונות בששת ימי המעשה לברר ניצוצים עי"ז נעשה המשכ' והעלי' בשבת מטורי דפרודא לרה"י [לרשות היחיד] **יחידו ש"ע** [של עולם]. **וזהו ענין הקנין של הקב"ה.**

לכן בשבת אנחנו אומרים ב'מעין שבע' בתפילת ערבית "קונה שמים וארץ", משום שעיקר הקנין מתרחש בשבת: כאשר אדם קונה משהו, הוא נותן כסף, ותמורת זה מקבל את המוצר. כך הקב"ה בששת ימי המעשה נותן 'כסף' – את ששת המדות שלו – לעולם, ועל ידי כך העולם מתברר ובשבת הוא 'קונה' ומקבל את כל הניצוצות שהתבררו כך שהעולם עולה לרשותו, וכל הבריאה – 'רשות הרבים', בה יש כביכול עוד מציאויות רבות חוץ מהקב"ה – נכללת ביחידו שלו עולם, "רשות היחיד".

זהו ה'קנין' של הקב"ה, שהמציאות עולה ומתייחדת בו.

> **ועד"ז** [ועל דרך זה] **ג"כ ענין גלות ישראל במצרים ובבל הוא ג"כ שעי"ז מתעלים הנצוצות שנפלו שמה והן הן נשמות ר"ע** [רבי עקיבא] **ר"מ** [רבי מאיר] **עובדיה** (ועמש"ל בפ' בשלח פרעה). **ועד"ז נאמר בק"ש ואספת דגנך כו' לאסף' לבחי' אחד ואהבת דהיינו שעוסק במו"מ** [במשא ומתן] **לפרנס את עצמו וביתו שזהו ירידה אך עי"ז נעשה אח"כ עלייה כשמתפלל בכח האכילה ואו'** [ואומר] **אחד ואהבת ולמס"נ באחד ולכן נק' התפלה עולת תמיד עליית הנצוצות למעלה כו' וכל תפלות החול מתעלים בתפלת השבת:**

על אותה דרך תובן גלות ישראל במצרים ובבבל, שהקב"ה הוריד את ישראל – נתן את כספו לגויים חלילה, כדי 'לקנות' משם ניצוצות קדושים – נשמות שיתגיירו. כמו רבי עקיבא ורבי מאיר שהיו 'בני גרים', ועובדיה הנביא שהיה גר ממש(!).

על דרך זה כל יהודי ויהודי אומר בקריאת שמע בפרשת 'והיה אם שמוע' – "ואספת דגנך". הפירוש הפנימי בכך הוא שיהודי מתעסק ויורד לגשמיות זהו בשביל 'לאסוף' את המציאות והניצוצות הטמונים בה ולכללם ב"אחד" של קריאת שמע – באהבה הנולדת לו מכך ("ואהבת") בה הוא שואף שכל המציאות שלו תעלה לקב"ה (מסירות נפש).

אז אם כן כאשר יהודי 'יורד' לעיסוק בפרנסה וגשמיות לצורך פרנסתו ובני ביתו – "ירידה זו צורך עליה". כאשר היהודי לאחר מכן מתפלל בכח האכילה הזאת הוא מגלה שהיא נועדה לגלות פה את ה' ולהתקשר בה'. לכן התפילה היא כנגד תמיד של בוקר "**עולת** תמיד" – היא מעלה את המציאות לקב"ה. תפילות השבת לוקחות את העליה שנעשתה בתפילות יום חול ומעלות את המציאות עוד יותר ליחוד שלם בקב"ה.

ז. "אמצאך בחוץ אשקך" – אחות בעלי העסקים עם הקב"ה

> **וזהו שנאמר אמצאך בחוץ שגם הבעלי עסקים ימצאוהו בחוץ כיון שע"י עסקיהם מתעלים הנצוצות באחד וכל ישראל מקיימים זה שהרי דינא דגמ' הוא שפרשה ראשונה דק"ש צריכה כוונה. ולד"ה** [ולדברי הכל] **פסוק ראשון צריך כוונה. והוא ענין למס"נ באחד ובכל ישראל יש בחי' זו שאף שאין לו מס"נ** [מסירות נפש] **בפועל יש בו מס"נ בכח שאפי' קל שבקלים יכול למס"נ כו' ועי"ז מתעלים כל עסקיו**

לה' אחד א"כ [אם כן] **הרי מו"מ ועסק זה הוא מעין וע"ד** [ועל דרך] **שהוא ית' נק' קונה שמים וארץ** (ולכן הוא בבחי' כאח לי וע' מ"ש ע"פ וישב יעקב בפי' ובקשתם משם כו' ומצאת כו')

לכן הפסוק אומר "אמצאך בחוץ"! אני יכולה למצוא את הקב"ה גם בעולם הזה. כיוון שכל בעלי העסקים בישראל מעלים את הניצוצות הטמונים במציאות, שהרי חובה מדינא דגמרא לכוון בפרשיה ראשונה של קריאת שמע, ועל כל פנים כנפסק בהלכה חייבים לכוון בפסוק ראשון: "שמע ישראל הוי' אלהינו הוי' אחד"! למסור את הנפש ולכלול אותה בה' אחד ואין זולתו.

הכח הזה, למסור את כל המציאות שלי לקב"ה נמצא בכל יהודי ויהודי שאפילו יהודי שאינו שומר תורה ומצוות יכול למסור נפש על האמונה בה'.

אם כן, כאשר כל יהודי אומר קריאת שמע ומוסר את המציאות שלו לקב"ה – הרי כל עסקיו ומציאותו עולים ונכללים בה', ומתברר שכל עניינם הוא להתקשר בה'. נמצא שכל העסק במשא ומתן של היהודים הוא כמו שהקב"ה עצמו פועל בשבת "קונה שמים וארץ" [נמצא, שגם בעלי העסקים הם 'אחים' לקב"ה שכן הם פועלים פעולה זהה ושווה לקב"ה, כמו אחים שותפים (ולא כ'משפיע' ו'מקבל' הפשוטים שה'מקבל' נמוך ופועל פעולה שונה)].

והנה אדרבה בהם נאמר אשקך בחי' נשיקין הוא אתדבקות רוחא ברוחא ע"י תפלות הבעל עסק שהוא בחי' אתכפייא ויתרון האור מהחשך הוא מעורר וממשיך ממקום גבוה מאד (עמ"ש בפ' נח בד"ה מים רבים כו') **אשר גילוי בחי' זו אינו אלא בבחי' נשיקין כמשל הנשיקין שהוא מחמת עוצם האהבה שלא יוכל לפרש בדבור היא מתלבשת בהבל הנשיקין כו'**

ואדרבה! לא רק שבעלי העסקים יכולים להתקשר ו'למצוא' את הקב"ה, אלא שעליהם נאמר "(אמצאך בחוץ-) אשקך"! הם מעוררים ומגלים פה למטה קשר ואהבה מאד עליונה של הקב"ה וכנסת ישראל, קשר של 'נשיקין'. נשיקה היא נתינת הבל לשני, והיינו שכאשר יש אהבה שאי-אפשר לבטא אותה בדיבור מרוב גודלה ועוצמתה מביעים אותה בנשיקה, בנתינת עצם ההבל של הלב.

(עמ"ש בד"ה שיר השירים פי' ישקני כו'. והענין כי בחינת כאח לי שע"י יונק שדי אמי היינו שיניקותם משרש אחד היינו מהתורה שהיא בחי' חו"ב כו' שנק' או"א. אמנם ע"י אתכפייא ובטול היש לאין דבעלי עסקים אסתלק יקרא דקוב"ה לעילא שנמשך האור מבחי' אין שהוא מקור התורה כמ"ש והחכמה מאין תמצא כו' ונמשך התגלות זו בז"א כו'. וא"כ הם בבחי' כאח לי שמקבלים שניהם משרש א' אשר השרש ההוא גבוה מבחי' שדי אמו כו' הוא בחי' כתר שלמעלה מהחכמה ובינה. וזהו ענין שזבולון קודם לישששכר. והנה כתיב וינשק לבן לבניו שהם השבטים שנק' ג"כ בנים ללובן העליון כי בני בנים הרי הם כבנים כו' כך יתכן בחינת

כאח לי בקבלתם מבחי' אין מקור דחו"ב הנק' או"א כו' ועיין כה"ג בפרדס שער החמישי פ"ג בשם הבית יוסף ומלכות נפיק כו' ומשום הכי קאמר אברהם כו' ועמש"ל בביאור ענין יודך אחיך כו' וענין בני אביך כו').

ראה בהערה[10].

אנהגך אביאך אל בית אמי הוא בחינת תורה כי גם הבעל עסק צריך לקבוע עתים לתורה כי הגם שעיקר עבודתם הוא ע"י מעשה בבחי' אתכפייא ובמעשה הצדקה מ"מ ההמשכה צ"ל כסדר שמתלבשת תחלה במחשב' ודבור ואח"כ במעשה. ומחשבה ודבור זהו בחי' קביעת עתים לתורה של הבעלי עסק (ועיקר גלוי נשיקין הוא ע"י קביעת עתים לתורה. ע' בתניא פ' מ"ה) **ולכן בבעלי תורה נאמר יונק שדי אמי שהוא לשון תמידי. כי והגית בו יומם ולילה כתיב. ובבעלי עסקים שהוא רק קביעות עתים נאמר אנהגך אביאך אל בית אמי**

(ועוי"ל פי' אנהגך בענין אחר דלפי ששרש המשכתם מבחי' שלמעלה מחו"ב כנ"ל ע"כ אומר אנהגך כו' אל כו' שממשיך מבחי' עליונה לבחי' אמי כו' וזהו תלמדני שמבחי' מקום גבוה כזה א"א להיות רק בחי' מקבל. וכענין ודברי אשר שמתי בפיך כו').

אך ממשיך הפסוק ואומר כי בעלי העסקים "... אנהגך אביאך אל בית **אמי**", גם בעלי העסק צריכים להביא ולבטא את המפגש שלהם עם הקב"ה אצל 'אמי' – והיינו תורה שבעל-פה כנ"ל. אמנם נכון שעיקר עבודתם והפלא בעבודתם הוא המציאה 'בחוץ', בעולם ה**מעשה**, באתכפייא לנהוג על פי תורה ולתת צדקה (כך היא עבודת הבירורים לגלות את דבר ה' במציאות) – בכל זאת עליהם לקבוע עתים ל**תורה**. הטעם בכך הוא שסדר פעולת הדברים בכל דבר הוא '**מחשבה-דיבור-מעשה**': קודם כל אני **חושב** אודות הדבר, אחר כך **מדבר** ומתייעץ אודותיו ואחר כך מבצע ב**מעשה**. כך גם בעבודת הבירורים – גילוי דבר ה' ב**מעשה** – עלינו קודם כל **לחשוב** ו**לדבר** בדבר ה', הוא עסק התורה.

לכן אצל בעלי התורה נאמר "יונק שדי אמי" – הם בתמידות עוסקים בתורה שבעל-פה (כמו תינוק שתלוי תמיד בכך שינק מאמו); ואצל בעלי עסק נאמר "אנהג אביאך אל בית אמי" – בעיקרון אנחנו נפגשים תמיד ברחוב, בחוץ בעסקי העולם, רק מידי פעם אני מביאה אותך בתורה שבעל פה...

---

[10] כאן מעבר לשלב של "יונק שדי אמי" – בו גם כנסת ישראל יונקת מ'אבא ואמא', חכמה-בינה של עולם האצילות, כמו זעיר אנפין, בעלה המשפיע שלה; מתחדש מדרגה יותר גבוהה של אחות אחים בינינו לקב"ה: כאשר בעל עסק כופה את עצמו לעשות רצון ה', אתכפיא, אזי "כד אתכפיא סטרא אחרא לתתא אסתלק יקרא דקב"ה בכולהו עלמין" (כאשר הסטרא אחרא 'נכפית' כאן בעולם שלנו, האור של ה' מתעלה ומתגלה בכל העולמות). והיינו, שנמשך אור שלמעלה מה'אדם' בעולם האצילות, אור מהמקור של החכמה דאצילות – הכתר, האין (שהרי מקור החכמה הוא **אין** הגבוה ממנה "והחכמה מאין תמצא").
נמצא, שהאחוה פה היא בכך ששניהם (זעיר אנפין ומלכות) מקבלים מהכתר – אחוה יותר עליונה, לא רק שחושבים אותו דבר אלא שגם רוצים אותו דבר.
לפיכך זבולון – העוסק במסחר, קדם לישששכר – העוסק בתורה, בברכות יעקב לבניו, מחמת מעלת האתכפיא של בעלי העסקים.
לכן גם 'לבן' קורא לבני יעקב 'בני', על אף שהם רק נכדיו בגשמיות. לבן מרמז על ה'לובן העליון', הכתר – האין, ומכיוון שעל ידי אתכפיא יש יכולת לכנסת ישראל לקבל מה'אין' – הרי הם גם נקראים בנים לאין, ללבן.

> **אשקך מיין הרקח. הנה היין משמח אלקים. ויין הוא בחי' יינה של תורה והוא בחי' בינה בחינת תושבע"פ והיותו משמח אלקים היינו כי אלקים הוא מדת הצמצום להיות העלם והסתר וע"י שממשיך מבחי' בינה שהוא בחי' שמחה גורם גילוי ההעלם כו' שלא יסתיר ויעלים. וזהו אשקך מיין.**

ממשיכה כנסת ישראל ומתארת: "אשקך מיין הרקח".

היין הוא בחינת בינה – תורה שבעל פה. בגשמיות, היין הוא משמח ועל ידי כך 'נכנס יין יצא סוד' (כאשר אדם עצוב הוא מכונס בתוך עצמו ולא מגלה את הפנימיות שלו, כאשר הוא שותה יין ומקבל שמחה הוא יכול לשתף ולגלות מעצמו לזולת). הפסוק מתאר כי היין "משמח אלהים": אלוקים היינו מדת הדין, ההעלם, שהקב"ה מסתיר את עצמו, ובכח "יינה של תורה" – הבינה, תורה שבעל פה – הקב"ה מתגלה פה בתוך כל הפרטים של העולם, וכן ישנה שמחה והתרחבות מגילוי האור הנעלם. זוהי המשמעות של "אשקך מיין".

אמנם לא מדובר כאן אודות סתם 'יין' אלא "יין הרקח":

> **אך יין הרקח היינו שיש בו ריח הטוב. כי הריח שרשו ממקום גבוה שהוא בחי' מקיף והוא למעלה מבחינת מזון שהמזון הוא לגוף אבל הריח ארז"ל שהנשמה נהנית ממנו ולא הגוף והיינו לפי שהוא בחי' תענוג העליון שאינו נתפס ומתלבש בכלים.**

"יין הרקח", הוא יין עם ריח טוב. הריח הוא יותר נעלה מהשתיה והאכילה שכן הוא אינו נכנס אל תוך הגוף – לא מתלבש בפנים אלא נשאר 'מקיף'. על כן אמרו חז"ל "שהנשמה נהנית ממנו", כי הוא תענוג מאד עליון שלא נתפס בכלי הגוף.

> **והנה זהו יתרון מעלת קביעות עתים לתור' של הבעל עסק שהוא בחי' אתכפייא יותר מביושבי אוהלים ע"כ נק' עסק תורתם יין הרקח שהריח הוא דוקא מדבר חריף וקיוהא כו'** (ועיין מענין ריח ע"פ ראה ריח בני) **שיין זה עם היותו משקה שהוא בחי' פנימית יש בו ג"כ ריח ובחי' מקיף כו'.**

זהו היתרון של **עסק התורה** של **בעלי העסקים**. כי עליו יותר להתאמץ ולכוף את עצמו לשבת וללמוד – על כן עסק התורה שלהם – "יין" – הרי הוא "הרקח". הוא פועל גילוי של ריח טוב (שהריח נפעל דוקא מדבר חריף וקשה, כמו שהבעל עסק צריך לפעול בעצמו בשביל ללמוד תורה), גילוי של מקיף ותענוג מאד גדול של הקב"ה מעסק תורתם.

> **ומי שאינו יכול ללמוד כלל ולקבוע עתים לתורה עליו נאמ' ג"כ מעסיס רמוני ע"ד מארז"ל ע"פ כפלח הרמון רקתך שאפי' ריקנין**

> **שבך מלאים מצות כרמון. כי ריקנים אין פי' פושעים ומורדים ח"ו רק שאין בהם תורה אבל מלאים מצות ודרך ארץ. והרי המצות מעורדים ג"כ גילוי תענוג העליון וכנודע מענין ריחא דלבושייכו כו' כי נעוץ תחלתן בסופן. ולכן נק' עסיס רמוני שהוא ג"כ משיב את הנפש** (ולכן במעיל היו תלויים רמונים כי המעיל הוא בחי' מעיל צדקה כו' וכמ"ש במ"א ע"פ שוש אשיש כו' מעיל צדקה יעטני וע"ש):

אך גם יהודי שאינו יכול ללמוד תורה בכלל ולקבוע עתים – גם בו מתפארת כנסת ישראל, "מעסיס רימוני", הרימון מגלם את ה"ריקנין שבך מלאים מצות **כרמון**". 'ריקנין' אין הכוונה שהם פושעים ומורדים בקב"ה חלילה, אלא שהם 'ריקים' מתורה, אבל מלאים במצוות והנהגה ישרה על פי תורה.

מצוות גם מעוררות תענוג עליו. כמו שרואים אצל הינוקא בזהר הקדוש שזיהה ב"ריחא דלבושייהו" של החכמים שאינם קראו קריאת שמע. ישנו ריח טוב גם מה**לבושים** – מהמצוות (המצוות הינן לבושין שכן האדם אינו 'אוכל' ומשיג ומבין אותן, אלא 'מתלבש' בהן בכחות המחשבה-דיבור ומעשה שלו). על כן כנסת ישראל 'משקה' ונותנת לקב"ה גם מ"עסיס רימוני" – מיהודים פשוטים שאינם יכולים ללמוד תורה – תענוג מקיום המצוות שלהם.

מהלך המאמר בתמצית:

1. כנסת ישראל בזמן המקדש היתה כמו 'אח' עם הקב"ה, דבר זה התבטא בכרובים ש"פניהם איש אל **אחיו**". לצורך כך צריך לבאר מהם הכרובים – 'פנים קטנות'.

פנים גדולות – אדם גדול, היינו עולם האצילות שהוא ההתלבשות ה'גדולה' של הקב"ה, שהוא מגלה את אורו האין סופי. כללות עולם האצילות נכלל ב'ראש' היא חכמה דאצילות, היא התורה שלפיכך נקראת 'אדם גדול'.

אמנם, בשביל להצליח לגלות את הגדלות הזו לנבראים צריך לצמצם, ליצור 'פנים קטנות' – זהו הכרוב אחד ב'קצה' העליון שהוא עצם זה שהקב"ה מאפשר יחס איתנו.

הכרוב השני היינו כנסת ישראל שמתעוררת ורוצה רק את הקב"ה, זאת קורה ב'פרישת הכנפיים' של הכרובים – התעוררות אהבה ויראה בישראל בשלושת התפילות.

בעליה זו הכרובים עולים לעולם האצילות – אדם גדול – ושם מתייחדים ברצון גמור בגילוי אחדות ה' שביניהם.

- בשלב זה נקראים 'אחים' משום שהם שווים בקבלתם את האור האלוקי כשהם בעולם האצילות.

2. לאחר החורבן איננו 'אחים' באופן הפשוט ולכן אנו מבקשים "מי יתנך כאח לי יונק שדי אמי" – והיינו תורה שבעל פה, בחינת אמא המפתחת ומגלה מה נמצא אצל האבא – תורה שבכתב. כאשר אנו לומדים ומבינים את התורה אנו 'מפרנסים' את עשר הספירות בכך שאנחנו פועלים על אור-אין-סוף להתגלות ולהתייחד עם עולם האצילות.

בתורה שבעל פה ישנו הגילוי וההרחבה של דבר ה', המגלה את התענוג הגדול של הקב"ה.

- בשלב זה אנו 'אחים' משום שאנחנו והקב"ה מקבלים מאותו מקום – מתורה שבע"פ.

3. גם מי שאינו קובע עתים לתורה – "אמצאך בשוק" – הוא מוצא את הקב"ה בתוך העולם בכך שהוא מוסר את עצמו ונפשו לקב"ה בתפילה, ונמצא שכל עסקיו באים לקשר אותו בה'. זאת בדומה לקב"ה שהוא 'קונה' הכל, ומשקיע את המניות-מידות שלו בששת ימי המעשה כדי להעלות את העולם והניצוצות אליו חזרה בשבת.

מעלת בעלי העסקים גדולה יותר והיא בבחינת 'נשיקין' "אשקך" – קשר שאי אפשר לבטא בדיבור.

- 'אחים' משום שפועלים יחד אותה פעולה של העלאת ניצוצות.

אמנם גם בעלי העסקים עליהם לקבוע עתים לתורה – "אנהגך אביאך אל בית **אמי**" – זאת משום שהסדר הוא מחשבה-דיבור-מעשה, לא ניתן לגלות את דבר ה' בעולם ללא שחושבים אודתיו בלימוד התורה.

אך אצלם נאמר "אשקך מיין" – יין היינו תורה – "הרקח", מכח האתכפיא שלהם ללמוד תורה על אף שהקושי שלהם גדול לאין-ערוך מבעלי תורה – הרי זהו פועל 'ריח טוב' המשכה שלא מתלבשת ונכנסת בגוף אלא היא אור תענוג מאד עליון הנשאר מקיף.

- אחים משום שהאתכפיא פעלה המשכה של 'מקור התורה', ואם כן גם התורה וגם כנסת ישראל מקבלים מאותו מקום מאד נעלה.

4. "מעסיס רימוני", היינו ריקנין שבישראל שמלאים מצוות כרימון, שאף על פי שאין להם תורה ורק מצוות – הם פועלים תענוג מאד גדול לקב"ה.

- (בשלב הזה הרבי הצמח צדק לא הוסיף בהערה מהי בחינת 'אחים')

"מי יתנך"

(תורה אור פרשת תרומה)

מי יתנך כאח לי וגו'. זהו בקשת כנס"י [כנסת ישראל] להקב"ה על זמן הגלות שבזמן שבהמ"ק [שבית המקדש] הי' קיים נקראו ישראל אחים למקום כמ"ש [כמו שכתוב] למען אחי ורעי כו' וכתיב אח"כ למען בית ה' אלקינו כלומר אימתי נק' [נקראים] אחים בזמן שבהמ"ק קיים ולפיכך מבקשת עכשיו מי יתנך כאח לי כו'

ח. איך הקב"ה הוא 'אדם'?! התורה היא 'אדם'

והענין דהנה בכרובים שהיו בבהמ"ק כתיב ופניהם איש אל אחיו. והנה כתיב ועשית שנים כרובים כו' כרוב א' מקצה מזה כו'.

וענין הכרובים יובן ע"פ [על פי] מ"ש [מה שאמרו] רז"ל (חגיגה י"ג ב) היינו פני כרוב היינו פני אדם אפי רברבי ואפי זוטרי.

דהנה כתיב ועל דמות הכסא דמו' כמראה אדם וצ"ל [וצריך להבין] שהרי אין לו דמות הגוף. אך הענין שהתורה נק' אדם כמ"ש זאת התורה אדם וכתיב וזאת תורת האדם.

והפי' הוא כי הנה ארז"ל כל התורה כולה שמותיו של הקב"ה ובזהר נק' הע"ס [העשר ספירות] רזא דשמא קדישא. והענין שהוא עד"מ [על דרך משל] כמו שם האדם שנק' אברהם או יעקב עד"מ הרי אין זה נוגע למהותו ועצמותו שעצמותו ומהותו של האדם הוא השכל ומדות שלו שהן שייכים בו גם כשהוא בפ"ע [בפני עצמו] משא"כ [מה שאין כן] שמו אינו צריך לו כשהוא לעצמו ואינו אלא בחי' חיצוניות שלו שע"ז [שעל ידי זה] פונה לקוראו בשמו. כך לגבי א"ס [אין סוף] ב"ה [ברוך הוא] אפי' הח"ע [החכמה עלאה] ואצ"ל [ואין צריך לומר] המדות עליונות אינן ערך כלל למהותו ועצמותו ית' שמהו"ע [שמהותו ועצמותו] ית' מרומם ומתנשא מגדר בחי' חכמה, והתהוות ע"ס נק' רזא דשמא קדישא שהוא רק בחי' הארה בעלמא שאינו נוגע להעצמות.

והנה כתיב הוי"ה בחכ' [בחכמה] היינו שגילוי הארה זו שהוא בחי' שם הוי' כמ"ש אני הוי"ה הוא שמי הוא בבחי' חכמה וע"י החכמה נמשך אא"ס [אור אין סוף] ב"ה בכל הט"ס [התשעה ספירות] וכמ"ש הטעם בתני' [בתניא] (פל"ה בהג"ה) ולכן נק' החכ' אדם ונק' אדם הראשון ובזהר נק' אדם קדמאה כי ראשית חכמה כתי' [כתיב] (וכמש"ל פ'

יתרו בד"ה להבין ענין האבות)

כי הוא כמו עד"מ בהתפשטו' והמשכת אור וחיות מהנשמה בגוף שגילוי כללות החיות הנמשך מהנשמה מאיר ומתלבש במוחין שבראש וע"י המוחין נמשך אח"כ הארה לכל אבר כפי מזגו ותכונתו השייך לו וכמבואר בתני' (פנ"א) נמצא המוחין הם כללות החיות של האדם כך הוא עד"מ למעלה שגילוי כללות האור מא"ס ב"ה נמשך ומתלבש בחכמה וע"י החכמה נמשך ומתלבש האור בכל הט"ס (ומזה יובן מש"ל פ' יתרו בד"ה זכור דאיהו וחיוהי חד קאי על התלבשות אא"ס בבחי' חכמה משא"כ התלבשותן במדות נק' איהו וגרמוהי חד) וע"כ [ועל כן] אורייתא דמחכמה נפקת נק' אדם (ועמ"ש על הזהר ר"פ תולדות (קל"ד ב) ובספר הדרת מלך (דע"ט ב') ורמ"ח מ"ע הם רמ"ח האברים ושס"ה ל"ת שס"ה גידים וגדול תלמוד שמביא לידי מעש' כי מהמוחין נמשך האור לכל אבר כנ"ל) וזהו אורייתא מתקשראה בקוב"ה.

והנה בחי' אדם זה נק' אדם הגדול ואפי רברבי כי חכ' עלאה הוא בחי' א"ס וכמ"ש ולתבונתו אין חקר שהוא היודע והוא הדעה כו' (ועיין בר"ח פ"א משער היראה דגדול מורה על גדלות התפשטות האור בבחי' א"ס כו'):

ט. מהם הכרובים? היחס בין הקב"ה וישראל

אך זהו התורה כמו שהיא למעלה וכדי להיות המשכה מבחי' ח"ע להתלבש בתורה דבריאה (שהיא התורה שלפנינו כי תלמוד בבריאה כו') צ"ל [צריך להיות] ע"י צמצום. וזהו שארז"ל צמצם שכינתו בין בדי ארון. כי מפני שמשם הקול מדבר למשה הוא ע"י שצמצם כו' ובחי' זו נק' כרוב אפי זוטרי בחי' אדם הקטן כמשל הקטן שהגילוי במוחין שלו מצומצם יותר מבאדם הגדול.

וזהו כרוב א' מקצה מזה שהוא המשכה מלמעלה למטה (וכמ"ש מקצה השמים מוצאו כו'. ושמש היינו בחי' תורה ע' בזהר תרומה (קל"ז)) להיות מקור ושרש להמשכת האור בבי"ע [בבריאה יצירה עשיה]. וכרוב א' מקצה מזה הוא כדי להיות ירידה זו הוא ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] בק"ש [בקריאת שמע] למסור נפשו בא' [באחד] ואהבת.

והיינו ע"י שמע ישראל להתבונן איך הוי' אחד אני הוי' לא שניתי רק שאמר והי' העולם כי הוא צוה ונבראו כו' וכולא קמי' כלא חשיב. ולכן ע"י התבוננות זו יבא למס"נ [למסור נפשו] להיות ועמך לא חפצתי. ולכן נק' כנס"י כלה לשון כלות הנפש ממטה למעלה. וזהו בחי' הכרוב מקצה מזה לעלות מבי"ע ליכלל באוא"ס [באור אין סוף] לאסתכלא ביקרא דמלכא. וזהו עינינו נשואות אל ה' (ונק' שמור לנוק' עמש"ל בד"ה זכור את יום כו'). ועי"ז [ועל ידי זה] כמים הפנים נמשך מלמעלה ג"כ [גם כן] עיני ה' אלקיך בה כו'.

וזהו ועשית שנים כרבים כו' (ועמ"ש ע"פ שיר השירים מענין פי' חתן וכלה וע"פ לבבתני. ועיין בזהר פ' בלק דקפ"ז ענין דאזעירת גרמה כו') **מן הכפרת תעשו את הכרבים הוא בחינת סוכ"ע** [סובב כל עלמין] **שמקיף לשניהם בשוה** (וכמש"ל שאא"ס ב"ה למעלה מעל' אפי' מבחי' ח"ע וכ"ש מבחי' כרובים ואפי זוטרי. ועמ"ש ע"פ כי על כבוד חופה ענין ב' בחי' כבוד והחופה ומקיף שעליהם. וזהו ענין ב' הכרובים והכפרת):

י. עלית הכרובים להתייחד עם הקב"ה – מתפילות ישראל

והנה כתיב והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה כו' ואית' בזהר פ' אחרי (דנ"ט ע"א) **ובויחי** (דרכ"ח סע"ב) **תלת זימנין ביומא כו' אינון מגרמייהו סלקין גדפייהו כו'. ופי' הרמ"ז שם דהיינו בשעת ג' תפלות שבכל יום דהיינו שבכל עת התפלה מג' תפלות הנ"ל הם עולים מבי"ע למעלה באצי'** [באצילות] **וזהו סלקין גדפייהו שהוא ע"י התעוררות האהבה ויראה שבישראל שאהוי"ר** [שאהבה ויראה] **נק' גדפין ופרחא לעילא** (ועמ"ש הרמ"ז פ' אחרי שם מענין בכנפיהם ועיין בזהר פ' בלק (דר"ד ע"ב) נהורא קדמאה כו' כנפים עלאין ונהורא קדמאה הוא רב חסד. ובעבודת ה' היא האהבה רבה שלמעלה מהשכל. ועמש"ל פ' יתרו בענין האבות הן הן המרכבה וזהו ענין שהכרובי' סוככים בכנפיהם על הכפרת שבו הלוחות והתורה)

ואז נקראים אדם הגדול ואפי רברבי כיון שעולי' לאצי' אשר איהו וחיוהי וגרמוהי חד בהון ולכן תפלה הוא ל' [לשון] **חבור כמו נפתולי נפתלתי. ובלשון המשנה התופל כלי חרס שמתחברים במקורם שבעולם האצי'. וכן בעבודת ה' היא התקשרות ודבקות הנפש בשרשה** (וכמ"ש בד"ה יונתי)

ולכן יש להכרובים כנפים לעופף למעלה לאצי' כו' ועי"ז פניהם איש אל אחיו ששם הם מיוחדים פב"פ [פנים בפנים] **וכמו במ"ת** [במתן תורה] **דכתי' פב"פ דבר ה'** (ע' ענין זה בד"ה ואהי' אצלו אמון) **ולכן נק' אחים וזהו למען אחי ורעי אדברה נא שלום. שלום היינו חבור והתקשרות ב' הכרובים כו'** (ועמ"ש הרמ"ז פ' אחרי על הזהר (דנ"ט ע"ב) והנה נקראים אחים כו' דהיינו שכנס"י מקבלת מוחין מחו"ב עלאין שהם בחי' אדם הגדול כנ"ל שלא ע"י התלבשות בבחינת כרוב וזעיר אנפין כו'. ועיין בע"ח שער ל"ה פ"ב המדרגה הששית כו'. ולכן היו אז חכמים גדולים ונבואה ורוה"ק בישראל):

יא. "מי יתנך כאח לי" – אחוה עם הקב"ה בלימוד תורה שבע"פ

אבל משחרב בהמ"ק ונגנזו הכרובי' (שנסתלקה בחי' ההארה מאצי' הנק' אפי זוטרי שהי' מאיר למטה ממש בעשי' לשרשו ומקורו באצילות וז"ש בגמ' (ר"ה דל"א) ומכרוב לכרוב כו') **ולכן זאת היא בקשת כנס"י מי יתנך כאח לי כמו שהי' בזמן בהמ"ק שהיו בבחי' אחים וגם פניהם איש אל אחיו.**

והיינו ע"י עסק התורה. וכמארז"ל משחרב בהמ"ק אין לו להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה. (עיין תניא פנ"ג ועמש"ל בד"ה רני ושמחי מענין פי' לא זז מחבבה עד שקראה אחותי) **וזהו יונק**

שדי אמי שהוא בחי' תושבע"פ [תורה שבעל פה] שהוא בחינת גילוי חכמתו ורצונו ית' ממש

(והרי א"כ האדם המשיג ההלכה תופס ומשיג חכמתו ית' ממש אשר הוא היודע והוא הדעה כו'. לכן נק' עי"ז בחי' אחים שמקבלים שניהם ממקור א' שהוא מבחינת חו"ב עלאין דכמו שז"א מקבל מוחין מאו"א. כך העוסק בתורה משיג בחינת חכמתו ובינתו ית').

וזהו שנק' התורה חלב כמ"ש לכו שברו כו' יין וחלב. כמו שעד"מ [שעל דרך משל] הולד בלידתו הוא בתכלית הקטנות וע"י יניקתו חלב האם מתגדלים אבריו וגם נשלמו בו מוחין דיניקה. שלכן מתחיל לדבר ולילך כו'. וכך הנשמות קודם בואן לעוה"ז [לעולם הזה] היו תחלה בבחי' עבור בבחינת מלכות אימא תתאה וזהו חי ה' אשר עמדתי לפניו וירידת הנשמה משם בבי"ע להתלבש בגוף נק' בשם לידה. וזהו אני היום ילדתיך והתורה שלומד בעוה"ז נק' חלב שמגדיל בחי' רמ"ח אברי הנשמה שהם ט"ס טפ"ט [תשע פעמים תשע] כו' (כמ"ש ע"פ חכלילי יכו') ולכן אמרו רז"ל אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו שעי"ז נעשית הנשמה בבחי' גידול יותר במעלה הרבה מכמו שהיתה תחלה בירידתה שנק' בשם לידה שע"י שינק משדי אמו הוא בחינת ותלמודו בידו נעשה בה הגדלה הרבה כו' (ועמ"ש ע"פ בהר סיני מענין פי' ותלמודו בידו):

יב. איך הקב"ה 'יונק' מלימוד התורה שלנו?!

אך להבין איך שייך למעלה בהקב"ה להיות כאח יונק כביכול מבחי' עסק התורה של האדם למטה.

אך הענין כמ"ש רועה ישראל. וכתיב אחותי רעיתי פי' פרנסתי. ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים דכמו שהלחם פעולתו לחבר הנשמה עם הגוף. כך ענין פרנסה למעלה להמשיך גלוי אוא"ס ב"ה בתוך ע"ס דאצי' שנק' בשם גופין שאפי' ח"ע אין ערוך כלל לא"ס ב"ה ושיהיה נמשך ומתלבש בהם הוא ע"י עסק התורה למטה.

וז"ש [וזה שכתוב] הנה אלקינו זה קוינו לו פי' שאנו המשכנו אותו בבחי' קוין דהיינו התלבשות האור בע"ס הנחלקים לג' קוין חסד דרועא ימינא כו' וכנגדם ג' בחי' תורה ועבודה וגמ"ח [וגמילות חסדים]. ולעתיד יתגלו כל ההמשכות לכן ואמר ביום ההוא הנה כו'.

אך מה שנאמר יונק שדי אמי דוקא שהוא בחי' תושבע"פ כי הנה תושב"כ [תורה שבכתב] נק' מוסר אביך ותושבע"פ נק' תורת אמך (כמבואר בד"ה ביום השמיני עצרת) כי בתורה שבכתב הכל ברמז בעלמ'. וכמו שהאב מזריע טפה כו' ועיקר גידול הוולד הוא בבטן האם. כך גילוי פרטי ההלכות על בוריין הוא בתושבע"פ והיינו דאורייתא תושב"כ מחכ' נפקת הנק' אבא. ותושבע"פ הוא בחי' בינה הנקרא אמא.

והנה עיקר התגלות התענוג מהשכל הוא בבינה כשמבין הדבר על בוריו וכמ"ש בזהר ע"פ [על פסוק] ועבד הלוי הוא (ובע"ח שהתגלות עתיק הוא בבינה ועמ"ש פ' לך לך גבי ה' דאברהם ובפ' וארא ע"פ לכן אמר) דא עתיקא כו' וזהו שנאמר יונק שדי אמי דוקא (שהחלב הוא משעשע הולד ומענגו) ועי"ז נמשך ממנו ית' גילוי התענוג בג"ע [בגן עדן] להיות נהנים מזיו כו' וקוב"ה [וקודש בריך הוא] אתא לאשתעשע עם צדיקייא בג"ע והכל ע"י עסק התורה. וכמארז"ל כל השונה הלכות בכ"י [בכל יום] מובטח לו שהוא בן עוה"ב [עולם הבא] וכמבואר באריכות באגה"ק [באגרת הקדש] בד"ה [בדיבור המתחיל] א"ח [אשת חיל] עט"ב [עטרת בעלה]:

יג. "אמצאך בחוץ" – הקב"ה 'קונה' את העולם הגשמי

אמצאך בחוץ קאי על בעלי עסקים אע"פ [אף על פי] שא"א [שאי אפשר] להם לעסוק בתורה תמיד שיהיו בבחי' יונק שדי אמי ע"י ד' אמות של הלכה מ"מ [מכל מקום] עליהם נאמר דמ"מ אמצאך בחוץ ג"כ. (להיות ג"כ בבחי' כאח לי כו' כדלקמן).

והענין דהנה מצינו בהקב"ה נאמר ג"כ לשון קונה כמ"ש קונה שמים וארץ. וארז"ל חמשה קנינים קנה הקב"ה.

דהנה כתיב ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת. וכל שבת נק' יום השביעי. שבת להוי'. ולכאורה איך שייך לקרות שבתות דעכשיו יום השביעי שהרי כבר עברו רבבות ימים מיום בריאת העולם עד שבתות אלו ואיך יקרא השבת יום השביעי. אך כי ששת ימים הם ששה מדות עליונות שבהם ועל ידן היו התהוות העולמות יום ראשון יהי אור בחי' החסד כו' ואח"כ ביום השבת הוא עליותם לשרשם ומקורם למעלה מעלה. וכך הוא ג"כ בכל שבת ושבת שבששת ימי המעשה הוא ירידת המדות בבי"ע לברר כו'. ואח"כ ביום השבת הוא עליותם ועליות העולמות שהעלייה דוקא ביום ומדה השביעית שהיא בחי' המל' (עיין פע"ח שער א' פרק ז' כי העלייה צריך להיות התחלה מלמטה כמו

שמגביהים הבנין שמגביהי' מלמטה ועי"ז ממילא מתעלה כולו כו'. ועוד כי נעוץ סב"ת אני ראשון ואני אחרון כו'). וזהו ויכלו השמים כו' לשון כלתה נפשי לכה דודי לקראת כלה כו' בואי כלה כו'

ולכן אומרים בברכה דמעין שבע דמעלי שבתא קונה שמים וארץ. כי הנה עליות העולמות בשבת וכל מה שנתברר בששת ימי המעשה עולה ליכלל למעלה בשבת זהו כמשל הקנין שהלוקח נותן תחלה כסף להמוכר ועי"ז מקבל אח"כ החפץ שקונה לרשותו. כך ע"י ירידת המדות עליונות בששת ימי המעשה לברר ניצוצים עי"ז נעשה המשכ' והעלי' בשבת מטורי דפרודא לרה"י [לרשות היחיד] יחידו ש"ע [של עולם]. וזהו ענין הקנין של הקב"ה.

ועד"ז [ועל דרך זה] ג"כ ענין גלות ישראל במצרים ובבל הוא ג"כ שעי"ז מתעלים הנצוצות שנפלו שמה והן הן נשמות ר"ע [רבי עקיבא] ר"מ [רבי מאיר] עובדיה (ועמש"ל בפ' בשלח פרעה). ועד"ז נאמר בק"ש ואספת דגנך כו' לאספ' לבחי' אחד ואהבת דהיינו שעוסק במו"מ [במשא ומתן] לפרנס את עצמו וביתו שזהו ירידה אך עי"ז נעשה אח"כ עלייה כשמתפלל בכח האכילה ואו' [ואומר] אחד ואהבת ולמס"נ באחד ולכן נק' התפלה עולת תמיד עליית הנצוצות למעלה כו' וכל תפלות החול מתעלים בתפלת השבת:

יד. "אמצאך בחוץ אשקך" – אחות בעלי העסקים עם הקב"ה

וזהו שנאמר אמצאך בחוץ שגם הבעלי עסקים ימצאוהו בחוץ כיון שע"י עסקיהם מתעלים הנצוצות באחד וכל ישראל מקיימים זה שהרי דינא דגמ' הוא שפרשה ראשונה דק"ש צריכה כוונה. ולד"ה [ולדברי הכל] פסוק ראשון צריך כוונה. והוא ענין למס"נ באחד ובכל ישראל יש בחי' זו שאף שאין לו מס"נ [מסירות נפש] בפועל יש בו מס"נ בכח שאפי' קל שבקלים יכול למס"נ כו' ועי"ז מתעלים כל עסקיו לה' אחד א"כ [אם כן] הרי מו"מ ועסק זה הוא מעין וע"ד [ועל דרך] שהוא ית' נק' קונה שמים וארץ (ולכן הוא בבחי' כאח לי וע' מ"ש ע"פ וישב יעקב בפי' ובקשתם משם כו' ומצאת כו')

והנה אדרבה בהם נאמר אשקך בחי' נשיקין הוא אתדבקות רוחא ברוחא ע"י תפלות הבעל עסק שהוא בחי' אתכפייא ויתרון האור מהחשך הוא מעורר וממשיך ממקום גבוה מאד (עמ"ש בפ' נח בד"ה מים רבים כו') אשר גילוי בחי' זו אינו אלא בבחי' נשיקין כמשל הנשיקין שהוא מחמת עוצם האהבה שלא יוכל לפרש בדבור היא מתלבשת בהבל הנשיקין כו'

(עמ"ש בד"ה שיר השירים פי' ישקני כו'. והענין כי בחינת כאח לי שע"י יונק שדי אמי היינו שיניקותם משרש אחד היינו מהתורה שהיא בחי' חו"ב כו' שנק' או"א. אמנם ע"י אתכפייא ובטול היש לאין דבעלי עסקים אסתלק יקרא דקוב"ה לעילא שנמשך האור מבחי' אין שהוא מקור התורה כמ"ש והחכמה מאין תמצא כו' ונמשך התגלות זו בז"א כו'. וא"כ הם בבחי' כאח לי שמקבלים שניהם משרש א' אשר השרש ההוא גבוה מבחי' שדי אמו כו' הוא בחי' כתר שלמעלה מהחכמה ובינה. וזהו ענין שזבולון קודם ליששכר. והנה כתיב וינשק לבן לבניו שהם השבטים שנק' ג"כ בנים ללובן העליון כי בני בנים הרי הם כבנים כו' כך יתכן בחינת כאח לי בקבלתם מבחי' אין מקור דחו"ב הנק' או"א כו' ועיין כה"ג בפרדס שער החמישי פ"ג בשם הבית יוסף ומלכות נפיק כו' ומשום הכי קאמר אברהם כו' ועמש"ל בביאור ענין יודך אחיך כו' וענין בני אביך כו').

אנהגך אביאך אל בית אמי הוא בחינת תורה כי גם הבעל עסק צריך לקבוע עתים לתורה כי הגם שעיקר עבודתם הוא ע"י מעשה בבחי' אתכפייא ובמעשה הצדקה מ"מ ההמשכה צ"ל כסדר שמתלבשת תחלה במחשב' ודבור ואח"כ במעשה. ומחשבה ודבור זהו בחי' קביעת עתים לתורה של הבעלי עסק (ועיקר גלוי נשיקין הוא ע"י קביעת עתים לתורה. ע' בתניא פ' מ"ה) ולכן בבעלי תורה נאמר יונק שדי אמי שהוא לשון תמידי. כי והגית בו יומם ולילה כתיב. ובבעלי עסקים שהוא רק קביעות עתים נאמר אנהגך אביאך אל בית אמי (ועוי"ל פי' אנהגך בענין אחר דלפי ששרש המשכתם מבחי' שלמעלה מחו"ב כנ"ל ע"כ אומר אנהגך כו' אל כו' שממשיך מבחי' עליונה לבחי' אמי כו' וזהו תלמדני שמבחי' מקום גבוה כזה א"א להיות רק בחי' מקבל. וכענין ודברי אשר שמתי בפיך כו').

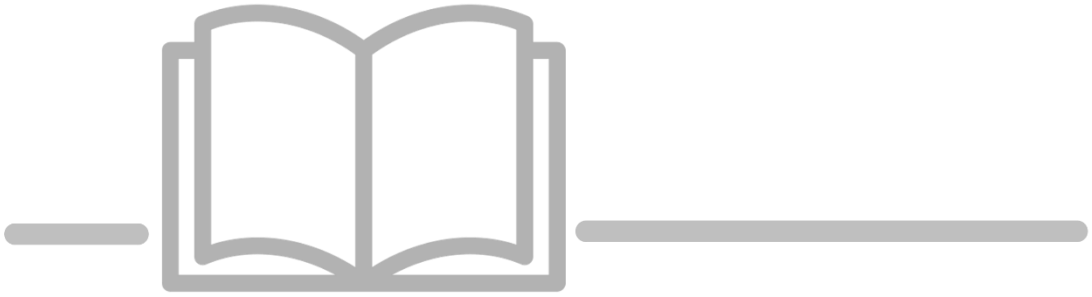
אשקך מיין הרקח. הנה היין משמח אלקים. ויין הוא בחי' יינה של תורה והוא בחי' בינה בחינת תושבע"פ והיותו משמח אלקים היינו כי אלקים הוא מדת הצמצום להיות העלם והסתר וע"י שממשיך מבחי' בינה שהוא בחי' שמחה גורם גילוי ההעלם כו' שלא יסתיר ויעלים. וזהו אשקך מיין.

אך יין הרקח היינו שיש בו ריח הטוב. כי הריח שרשו ממקום גבוה שהוא בחי' מקיף והוא למעלה מבחינת מזון שהמזון הוא לגוף אבל הריח ארז"ל שהנשמה נהנית ממנו ולא הגוף והיינו לפי שהוא בחי' תענוג העליון שאינו נתפס ומתלבש בכלים.

והנה זהו יתרון מעלת קביעות עתים לתור' של הבעל עסק שהוא בחי' אתכפייא יותר מבישובי אוהלים ע"כ נק' עסק תורתם יין הרקח שהריח הוא דוקא מדבר חריף וקיוהא כו' (ועיין מענין ריח ע"פ ראה ריח בני) שיין זה עם היותו משקה שהוא בחי' פנימית יש בו ג"כ ריח ובחי' מקיף כו'.

ומי שאינו יכול ללמוד כלל ולקבוע עתים לתורה עליו נאמ' ג"כ מעסים רמוני ע"ד מארז"ל ע"פ כפלח הרמון רקתך שאפי' ריקנין שבך מלאים מצות כרמון.

כי ריקנים אין פי׳ פושעים ומורדים ח״ו רק שאין בהם תורה אבל מלאים מצות ודרך ארץ. והרי המצות מעורדים ג״כ גילוי תענוג העליון וכנודע מענין ריחא דלבושייכו כו׳ כי נעוץ תחלתן בסופן. ולכן נק׳ עסים רמוני שהוא ג״כ משיב את הנפש (ולכן במעיל היו תלויים רמונים כי המעיל הוא בחי׳ מעיל צדקה כו׳ וכמ״ש במ״א ע״פ שוש אשיש כו׳ מעיל צדקה יעטני וע״ש):

נקודה למחשבה

- מי עושה יותר גישמעק לקב"ה?

בפשט, לומדי התורה אלו שמסורים כל כולם ונתונים בארבע אמות של הלכה.

אבל, אולי דוקא לא.

הקב"ה השקיע בלברוא את עולם המעשה, ואפילו רוב הזמן בעולם הוא ימי חול... ימים בהם הקב"ה כביכול עסוק בגשמיות... רק בשבת הקב"ה שובת ונח כך שבהכל משתקפת הרוחניות.

כנראה, שהעולם נברא בשביל שיקרה בו משהו, שהוא יסב לקב"ה תענוג מיוחד. הקב"ה משקיע המון מניות כל שבוע כי הוא רוצה לראות איך העולם הזה, על כל פרטיו - מתייחד עמו. הקב"ה משקיע בעולם כי הוא רוצה לקנות אותו, הוא רוצה לקדש רוצה שהוא יהיה כולו מסור אליו בשלימות.

עם אנשים שעושים את זה - מתעסקים בעולמו של הקב"ה ופונים עם הכח הזה ומתמסרים אליו - הקב"ה מרגיש בנח. מרגיש אח שלהם.

ה' כביכול אומר: כמו שאני משקיע בעולם כדי להעלות אותו אלי בשבת - כך גם הם. הודו לה' כי טוב!

בהשראה מכך ניתן ללמוד, שכאשר אדם מוצא את עצמו באיזשהו סיבוך, או מקום שאינו מתאים למצבו הרוחני - עליו לראות כיצד הוא 'קונה' שם מניות בשביל הקב"ה. לא סתם הגעתי לאן שהגעתי, אם לדוגמה נתקעתי שעה במרכזית - כנראה שגם פה עלי לקנות ניצוצות לקב"ה, לקנות נשמות אבודות שמחפשות את אביהם שבשמים ולגלות ש"אין עוד מלבדו" כפשוטו ממש; אם הגעתי למפגש משפחתי ואני מרגיש אבוד - כנראה שגם פה אני יכול לקנות ולהקנות לקב"ה; אם אני יושב לארוחת צהריים עם חבר בישיבה - אני יכול לקנות לקב"ה עוד רגע ולדבר על המאמר המופלא שלמדתי.

זוהי חסידות - לגלות שה' נמצא בדרך, שברחוב ידברו מעניינים כמו 'עתיק ואריך' - כפי שהתבטא אדמו"ר הזקן. והיינו לראות ולברר שהקב"ה נמצא ושורה בכל רבדי המציאות.

החוברת מוקדשת
לעילוי נשמת:

החייל הקדוש שובאל בן שלומית הי"ד

שנהרג על קידוש ה'

הרב עקיבא יוסף בן מרדכי

הרב יהושע דב בן ר' משה

נפטר ח' סיון תשפ"ד

לרפואת:

הרב יצחק פיוויש בן בריינא מלכא שליט"א

הרב בנימין דב בן רחל סימא שליט"א

הרב מנחם בן ציון בן גוטע פערל שליט"א

הרב שניאור זלמן מרדכי בן שיינא נעטל שליט"א

הרב חיים שלום בן מרים שליט"א

ידידיה יעקב בן טלי אטל

הלל בן אילנית

חוברת זו מחולקת ללומדי המאמר השבועי.

רוצים חוברות בישיבה ואין לכם?

אפשר להתקשר למספר המופיע מטה או לשלוח מייל.

תרומות יתקבלו בברכה

לתרומות והקדשות חייגו 058-630-1888

●●●

לקבלת החוברת במייל

או להצטרפות לדיונים על המאמר השבועי

בקבוצת המייל שלנו:

mamar.shvuei@gmail.com

לתרומות בביט/פייבוקס:

054.779.3987

יש לציין 'עבור המאמר השבועי'

הַמַּאֲמָר הַשָּׁבוּעִי

מיזם "הַמַּאֲמָר הַשָּׁבוּעִי" בא לתת לכל אחד ואחד את האפשרות ללמוד חסידות בהעמקה ובהבנה, תוך דגש על חיבור התורות העמוקות לחיי היומיום שלנו.

במסגרת זו לומדים מידי שבוע מאמרי חסידות יסודיים בהבנה, בעמקות ובבהירות.

מערכת הקשרים העדינים ביותר קיימת בין כל יהודי לה' יתברך.

ולכן כל יהודי צריך למצוא את הדרך המיוחדת שלו להיפגש פנים בפנים עם ה'.

המפגש עם ה' יכול לקרות בפנים, באהלה של תורה. וגם בחוץ, במלאכת החול.

המאמר שלנו מלמד אותנו קשב פנימי ומיוחד **לגלות את המפגש שלנו עם ה'. קשר עם ה' – ישר לפנים...**

מאמר מאיר ומיוחד!